

Rodinovo údolí

e d i c e

MAGMA

Emilie Plšková

**RODINOVŮ
ÚDOLÍ**

© Emilie Plšková, Praha 2004
ISBN 80-86281-07-8

*Tuto knihu věnuji svému synovi Pepičkovi za to,
že mi pomohl splnit si svůj životní sen.*

Pro starší děti.

Byla neděle 10. června roku X, když v 9,00 hodin středoevropského času přerušil rozhlasový i televizní program své vysílání a po chvílce ticha se ozvala krásně znělka.

Na obrazovkách se objevil hlasatel, který neskrýval pohnutí.

„Všem lidem na celém světě, všem, VŠEM, VŠEM!!!“

V jeho příjemném hlase zněla naléhavost.

„Po upozornění, která jsme vysílali již celý týden, můžeme tedy vyhovět přání nesčetných posluchačů a diváků a přímým přenosem jim umožnit pohled na život lidí v Rodinově údolí. Na území, které daroval k experimentu stát SONDYE, vyrostl po dvanácti letech gigantické práce, NOVÝ SVĚT. Po dvanácti letech nejrůznějších dohadů, uvidíte tedy dnes skutečnost, uvidíte a uslyšíte zakladatele tohoto údolí Velkého Rodina!“

Jeho příjemný hlas opakoval upozornění ve všech světových jazycích, a svou naléhavostí zněl jako výzva.

Profesor Bajer seděl v tu dobu ještě u snídaně. Pomalu položil šálek a s neobvyklou pozorností se zaposlouchal. V jeho očích se objevil výraz radosti a dojetí. Vstal a rychle přešel do vedlejšího pokoje, kde zapnul televizor. Jeho sestra Klárka mu upravila ušák, přisedla vedle do křesla a zvedla k němu oči.

„Ta znělka zrovna bere za srdce.“

„Rodinovo údolí,“ řekl tiše. „Jsem rád, že jsem se tohoto okamžiku dočkal.“ Pohodlně se opřel a zadíval se na sestru.

„Víš Klárko, nikdy dřív ani později jsem neměl takového studenta, jako byl Rodin – s takovým nadáním a charakterem – takový člověk se rodí jednou za staletí. Byl tak naprosto svůj. Jednou mi řekl:“

„Děsí mě, jakou mocí jsou slova, pane profesore – každé moudro, které od vás slyším, jako by se stalo součástí mé bytosti. Slova mohou tlumočit mnoho poznatků, mohou úplně ovlivnit život

člověka, jak v dobrém tak špatném smyslu. Mohou být ŽIVOTU NEBEZPEČNÁ. Špatným lidem by se mělo zabránit pronášet své myšlenky k druhým,“ uzavřel prudce.

„A jak bys předem poznal, co v kom vězí?“ povídám mu. „Utkvěle se na mě zahleděl a já jsem viděl, jak mu v očích bleskla myšlenka. Potom sklonil hlavu.“

„Snad se jednou podaří zachytit a určit lidský cit, pane profesore. Musí se to podařit.“

„A pohlédl na mě tím svým zvláštním pohledem. Chvilí jsme ještě potom stáli, ale už nepromluvil – přestal mě vnímat, cele zaujat novou myšlenkou. Nerušil jsem ho. Stiskl jsem mu ruku a rozešli jsme se. Vidím ho před sebou, jako by se to stalo včera.“

„Edo,“ zahleděla se na něj sestra s náhlým pochopením.

„Ty částky, co jsi posílal na konto RÚ IIIII...“

Přikývl.

„Ano, konto Rodinova údolí. On do toho vložil celý svůj obrovský majetek, který získal za své vynálezy. Nemysli, že jsem byl sám, kdo mu pomáhal. Vědecký svět poznal Rodina už v jeho 23 letech a všichni správní lidé mu pomáhali – měli v něj naprostou důvěru, nejen jako vědci, jehož objevy v chemii byly převratně, ale i jako k člověku vzácného charakteru,“ povzdechl, „minulý týden mi přišla pozvánka – kdybych nebyl takový lazar, byl bych jel – na nejkrásnější setkání všech Rodinovců – takhle mi musí stačit jen obrazovka.“

Když zlehka položil pravou ruku na levé zápěstí, který hřejivě obepínal úzký, oranžový kroužek, zašeptal:

„Rodine, jsem stejně s tebou.“

Obrovský sál hotelu Květ na břehu velkého jezera se začal 10. června dopoledne zaplňovat. Hoteliér mezi vzácnými hosty jen poletoval a tvář mu zářila.

„Teda, pane šéf,“ prohodil recepční, když mu byl na blízku, „tady se na tento den sešla ESA snad ze všech branží a ze všech koutů světa, to snad nemůže být ani náhoda!“

Měl pravdu, nebyla to náhoda. Mozky, které hýbaly světem se zde sešly na Rodinovu výzvu. Kdo jen trochu mohl, přijel. Dávní

přátelé i ti, kteří se zde teprve měli poznat. Těšili se na toto setkání, těšili se a s napětím očekávali výsledek mnohaletého Rodinova snažení, úsilí a nezlomné vůle.

Dvě staré dámy, které zde bývaly každoročně v tuto mimosezonní dobu v úplném klidu, byly tentokrát z tolika hostů zmatené.

Pomalu se blížila hodina vysílání a tak všichni natáčeli svá křesílka směrem k několika velkoplošným televizním panelům.

Radostné přátelské potřesení rukou, některé pozdravy létaly hlučně i přes celý sál

– až zazněla znělka –

Rozhostil se naprostý klid. Někteří sepnuli křečovitě ruce jako k modlitbě...

Ve stejnou dobu hlavní představitel SONDYE vcházel do vládního salonku. Připravená křesla a televizní panely již čekaly na pozvané.

Opřel se v křesle a stiskl ruku své ženy.

„Budou zde přítomni i ti, kteří tomu nepřáli,“ zašeptal jí.

„Já jsem tomu držela palec od začátku,“ usmála se na něj.

„Vím,“ upřel na ni vděčně oči.

Vybavila se mu tvář Rodina. „Viš, že tomu bude už 15 let, ne-li víc, co jsem jej poznal?“

Tento státník měl vzácný cit pro lidské povahy – jeho instinkt jej spolehlivě vedl. Vycítil pravdomluvného člověka i komedianta. V Rodinovi poznal cennou osobnost. Prosadil pro něj darování území, prosadil, aby ve výzkumu jejich chemie měl Rodin svou laboratoř a naprosto volnou ruku k experimentům. Tisíckrát se jim to již vyplatilo. Rodin radu a pomoc nikdy neodmítl.

Státník položil pravou ruku zlehka na levé zápěstí – úzký, svítivě oranžový kroužek mu pružně obepínal ruku pod manžetou – Rodinův dar – .

„Je to pouto silného citu. Nikdy se nebudete cítit sám – zvláště budete-li v nebezpečí,“ a seznámil jej s jemnou sponou...

Více než patnáct let nosil tento Rodinův dar – nikdy jej nesejmul. Myšlenky se kterými přicházel k lidem působil silou citu i odvahou. Při projevech spočívala jeho pravá ruka vždy na zápěstí levé. Má takový zvyk, myslili si lidé, pozorně naslouchajíc.

Byl desátý červen 9,00 hodin středoevropského času...

Když dozněla už známá znělka, oznámil hlasatel:

„Vážení diváci, právě vidíte odjezd našeho známého reportéra Herana, který je v Rodinově údolí již očekáván.“

Z budovy televizní společnosti v hlavním městě SONDYE sestupoval se schodů asi čtyřicetiletý muž – štíhlý, vysoký, sebevědomého pohledu.

V hotelu Květ zabručel před obrazovkou profesor Zicha:

„Koukám, že budou s Rodinem asi tak stejného věku – taky už bude ke čtyřicítce.“

Reportér sestupoval, stěží se prodíraje zástupem k autu. Usmíval se, mával na obě strany.

„Herane, prolez tam všechno, všechno ať ti řeknou, jak to tam je, chceme znát pravdu, jasný?“

„Jasný!“ křikl a dvířka auta se za ním zavřela.

Dav uvolnil místo před autem a to se pomalu rozjelo. Kamera za ním sledovala pouze jízdu vozu, ne okolí.

„Safra, kudy jedou?“ rozčilovali se diváci.

Hlasatel na obrazovce oznámil pokračování asi za půl hodiny. Zatím město se svými domy ustoupilo polím, objevily se louky, neznámá, lesem stoupající serpentina...

Reportér se ve voze pohodlně rozvalil.

„Dvanáct let, dvanáct let na tohle čekám, dvanáct let si cucám z prstu jak a co se tam asi děje a čtenáře našeho Nevšedníku držím v napětí... Hm, svět pro lidi s mimořádnou citlivostí – no jsem zvědav, zatraceně zvědav!“

Heran byl chytrý, průbojný, tvrdý člověk, se značnou dávkou cynismu. Schopný – někteří říkali, že všeho – a tento reportér tedy vstoupí do Rodinova údolí. Svět pro lidi, kteří ve stávajícím

uspěchaném běsnění končili svůj život v psychiatrických léčebnách, nebo sebevraždami – hm, a tenhle Rodin jim prý vytvořil svět – prostředí, kde mohou šťastně žít. Byl to zřejmě jeho cíl a on k němu došel. Heran obdivoval lidi, kteří dosáhli svého cíle, ale – ušklíbl se... Zabalil měkkýše do bavlnky... Co to může být za člověka?

Sám si na měkkýše nepotrpěl, jak s oblibou říkával. Podíval se na hodinky. Tak zhruba prý za půl hodiny bych měl být na místě, kde mě převezmou – no, zrovna hlupáci to nebudou – mají prý svou aparaturu na přímý přenos, že by něco nového?

Auto zastavilo u krásné rovné louky – a ta už se zase na obrazovce objevila, ale nikdo namohl poznat, kde to je. Stříbřitý oranžový balón s útulnou kulatou kabinkou spočíval pokojně na zemi a u něj čekal v bílém oblečení asi dvacetiletý chlapec – Rodinovec.

„Jsmo na místě, milí diváci, kde náš reportér přeseďne do dopravního prostředku Rodinovců – jak je jistě právem můžeme nazývat. Na balónu se krásně vyjímá stříbřitě provedený jejich znak – klas ovinutý růží – nu, a řiditelný balón se s nepatrným šuměním zvedá – vzdaluje – mizí – a než převezmou přenos v Rodinově údolí poslechněme si zatím skladbu J. Henka, kterou k tomuto dni na motivy jejich znělky zkomponoval – a už já sají smyčce houslí.“

Lidé se nehnou od obrazovek – let prý potrvá půl hodiny – ale, co kdyby přistáli dřív.

A pak se náhle objeví oranžová koule balónu, pomalu se snášejíci na plošinu nevysokých skal. Reportér vystupuje. Kamera nejprve zabírá jeho užaslou tvář – pak přejde pomalu celé údolí lemované skalami nádherných tvarů. A už mu visí na krku mikrofon zvláštního tvaru.

„Milí diváci, z tohoto vysokého místa nejlépe vidíte kouzelný obraz Rodinova údolí.“

V té chvíli ve vládním salonku SONDYE stiskne státník bezděčně ruku své ženy.

„Dino, TY SKÁLY TAM TENKRÁT NEBYLY!“
Žena na něj užasle pohlédne.

„Bylo by to úžasné místo k rekreačním účelům,“ konstatuje reportér.

Před kamerou se objevuje mladý Rodinovec a usmívá se.

„Milí diváci, ty světlounké skály, které lemují naše údolí jsme si přesně podle našich plánů vytvořili ze spousty písku pomocí speciálního Rodinova tmelu. Určitou metodou, pomocí tlaku – jsme vytvarovali toto údolí do jeho nynější podoby. Skály mají tvrdost pískovcových skal – vzduch a slunce je ještě zpevňují.“

Kamera si neodpustí záběr ohromené reportérovi tváře.

... a kdyby tak Rodin mohl slyšet ty bouře užaslých i nevěřících výkřiků před obrazovkami.

Ještě dlouhým pohledem přejela kamera údolí a pak se vrací na plošinu – na kulatý pavilónek barvy světlé kávy. Při zvědavém pohledu dovnitř lze spatřit útulné, čtyřsedadlové, oválné vozítko téže barvy stojící na jedné kolejničce – druhá je prázdná.

„Pavilónek i vozítko je vytvořeno z umělé moty zvané Rodikon. Má pevnost železa, je nehořlavý a udržuje stálou teplotu 18°C,“ skončí s informací mladý Rodinovec a zdvořile pobídne reportéra k nasednutí.

V sále hotelu Květ se zvedla vlna vzrušených hlasů...

Dvě staré dámy mají hlavy u sebe.

„To vozítko Melánie!“

Sjíždí skalní serpentinou nevelkou rychlostí, aby návštěvník mohl sledovat a obdivovat obrovské skalní mušle plné popínavých květin.

„Vodopády květů,“ šeptá si stará dáma uchváceně.

Ve vládním salonku SONDYE otočil státník pomalu hlavu – usmívá se, pozoruje reakce svých ministrů.

„Jsme teprve na začátku cesty pánové.“

Vozítko dojelo dolů – na druhé kolejniče ve stejnou chvíli zastavuje jeho dvojče v pavilónku na skále – je pečlivě zakryté a když se míjeli, nikdo nahoru nejel.

Reportér vystoupil...

Před obrazovkami jej napjatě sledují milióny diváků – Rodinova znělka obletěla celý svět.

Ten den by kina a divadla zela prázdnotou, kdyby pohotoví ředitelé neoznámili, že v uvedené dobu budou v jejich sálech instalovány největší velkoplošné televizory a celý přenos se bude vysílat.

Spousta lidí si mimořádné události vyslechne raději ve společnosti druhých – násobí to jejich radost a vzrušení.

Barbara s Robem sedí v křesílkách v pokoji u bráchy. Odmítla jít ten den kamkoliv, aby nepropásala tento přímý přenos.

„Kdepak, tohle si nenechám ujít – už jsem psala dvakrát do Nevšedníku i do televize a nikdo tam nic určitého nevěděl. Chci to vidět!“

Robi se sice dal slyšet, že to bude asi nějaká kravina, ale teď sedí a jen je ho občas slyšet se silně nadechnout. Z obrazovky však nespouští oči.

Bert se s Kamilou rozešel dnes dost mrzutě.

„Ty se chceš koukat na ten svět pro cvoky?“ srážel neustále její zájem.

„Pro takový jako jsi ty to určitě není,“ odsekla podrážděně a utekla mu.

Sedí teď doma před obrazovkou a ani nedýchá.

„To, co vidím je skutečnost,“ ujišťuje sama sebe, „tam jsou jistě jiní kluci než tady – stále na něco čekám – na něco krásnějšího – ukáže mi Rodinovo údolí, jak se dá žít šťastně? Umět to, vědět jak na to, mít sílu vymanit se ze stávajících zvyklostí?“

Ten reportér co o tom léta psal – co z toho byla pravda a co výmysl – teď se o tom všichni přesvědčíme.

Kamera setrvává na Heranově tváři – ten reportér známý svou bohorovností je evidentně vyveden z míry...

Snaží se své ohromení překonat a tak začne obdivovat cestičku na které stojí. Kamera ji pohotově zaměří.

„Milí diváci,“ koktá horlivě, „o překvapení tu zřejmě nebude nouze – i ta cestička zde – je světle žíhaná, zdá se, že trochu pruží a po obou stranách mírným zaoblením uceleně končí ve žlábcích – tedy, zde v blátě rozhodně nechodí.“

S jeho pohledem se zároveň zvedá kamera. Kolem kvetoucí keře, zeleň a vůně. Krok za krokem se přiblížili k velkému kulatému pavilonu a před ním stojí impozantní postava.

R O D I N ! ! !

Lidé před obrazovkami vydechnou.

Oči – miliony očí se zavěsí s dychtivou nadějí na tu výraznou tvář. Stojí tam s klidnou samozřejmostí muž ve volné haleně světle oranžové barvy – na prsou září stříbrná výšivka – klas ovinutý růží. Kamera si poctivě všimá všech podrobností – třičtvrtěních kalhot a evidentně měkkého materiálu, dokonale padnoucích sandálů s pružnými pásky, které křížem obepínají nohy až pod kolena – vše září v barvě tohoto údolí. V barvě světlého pomeranče, kterou všichni milují.

Tvář muže je bezvousá, ale plavé vlasy jsou ponechány přírodě – v měkkých vlnách spadají až k ramenům, výrazné tmavě modrozelené oči. Při bližším pohledu by se v nich našlo barev více. Vyzařují neobyčejnou sílu a jistotu, samozřejmost

– TAK, JAK JSEM BYL STVOŘEN –

Kamera prodlévá na Rodinově tváři a pak zamíří na tvář reportéra se zřejmým záměrem ukázat divákům dva světy.

Vážná, ušlechtilá tvář Rodinova, výrazná, moudrá a na druhé straně chytrá, drzá, vyžilá tvář fešáckého reportéra. Je to o to zajímavější, že jsou oba asi tak stejného věku.

V Rodinových očích se objevilo zvláštní, silné soustředění. Vykročil návštěvníkovi vstříc a pak se náhle usmál a reportér v tu chvíli zrudl.

On mně prokoukl jediným pohledem, jako bych byl ze skla. Cítí to tak silně, že na chvíli odklání hlavu a hledí stranou. Kamera! Kamera tě vidí! Celou silou se snaží soustředit, znovu najít tu svou pohotovost a bohorovnost na kterou jsou u něj diváci zvyklí.

Napřímí násilně hlavu – z té reportáže musím vytřískat co se dá a sevře rty. V očích Rodina postřehne zákmit úsměvu a zrudne ještě víc – vždyť on mi čte myšlenky! Jenom tajně doufá, že na obrazovkách jeho zrudlou tvář není vidět.

Mezitím se jejich ruce setkaly.

„Vítám vás v našem údolí a doufám, že pohled na prostředí ve kterém žijeme a zodpovězení všech vašich otázek, posluchače a diváky na celém světě zaujme.“

JAKO VŽDY PŮSOBÍ NA LIDI NEJSILNĚJI SKUTEČNOST A PRAVDA – POUHÁ SLOVA NESTAČÍ –

Kamera je upnuta na Rodinovu tvář. Jeho slova, oči a síla osobnosti působí na miliony diváků. Citliví lidé mají slzy v očích – je to jejich člověk!

Člověk, který dokázal utvořit svět pro ně!

VELKÝ ČIN BEZ VELKÝCH ŘEČÍ!!!

V útulné místnosti víkendové chaty jsou zataženy závěsy, v křeslech před obrazovkou sedí tři muži středního věku – obchodní přátelé. Stranou v pohodlném ušáku starý pán, otec hostitele.

„O Rodinovi jsem samozřejmě slyšel. Byl to a stále je, geniální chemik – vyprávěl mi o něm kdysi Borský z YLE.“

Všichni přikývnu. Kdo by neznal YLE, to mamutí centrum chemie.

„Nepochopím, že si ho tam nedokázali udržet. V tak vyjimečných případech nekoukám nikdy na peníze,“ natáhl se po cigaretě syn. Starý pán se usmál.

„Rodin právě na ně taky nekoukal. To není člověk, který by si nechal zaplatit, aby ustoupil od svého záměru. Není to jen vynikající chemik, je to velký člověk s určitým cílem před očima – ušlechtilým cílem,“ měkkce dodal starý pán.

Zatím Rodin pobídl reportéra ke vstupu do pavilonu. Ještě se obrátil na kameru.

„Náš pavilon hostů a nejen tento pavilon, jak brzy zjistíte, je kulatý. V celém údolí nenajdete hrany, ani na těch skalách. Ten náš zaoblený svět působí dobře na psychiku lidí.“

V sálu hotelu Květ se stará dáma naklonila ke své družce.

„Chápeš Melanie ten jemnocit? Rodin vystihl, že hrany působí nepříznivě na lidskou psychiku.“

Pavilon kam vstupují, stojí na půlmetrových pilotech. Po dvou stupních vešli do haly. Nízká polička z Rodikonu se sametovými návleky, ke kterým se Rodin automaticky sehne a jedny podá také hostu.

„Čistota je nedílnou součástí smyslu pro krásu,“ dodá s úsměvem.

Kamera zatím krouží po další místnosti. Měkké posezení v jediném kruhu podél stěn, zakulacená okna, sněhobílé, hebké, bohatě řasené záclony.

„Bílá, zelená, světle kávová barva,“ upozorňuje reportér.

„Ano, přikývne Rodin,“ to jsou barvy, které dobře působí na psychiku těchto lidí. Nenajdete zde nic křiklavého ani ponurého.“ Přistoupí k výklenku a odhrne závěs. Objeví se řada lahví s kvalitním přírodním obsahem.

„Čím si připijeme na zdar reportáže?“ pobídne s úsměvem k výběru. Když pozdvihnou skleničky nedá to Heranovi, aby se nezeptal:

„Měli jste zde již hosty?“

„Nejsme izolováni od vašeho světa, jak se snad domníváte.“

„To ale nevešlo ve známost,“ reaguje podrážděně reportér.

„To bylo podmínkou,“ dívá se mu do očí klidně Rodin.

Když se posadili, připravil si s předstíraným klidem Heran svůj velký blok a vytáhl pero.

„Dovolte mi první otázku. Kdy a proč vás napadlo vytvořit toto údolí?“

Rodin se podivně usměje.

„To vám mohu říci přesně. Tehdy, když se objevily dlouhé články, ba i plakáty s vyobrazením nosorožce s výzvou. Zachraňte poslední nosorožce! Díval jsem se tenkrát dlouho na to neforemné zvíře a pomyslně jsem si.“

„Kdybych vyšel do ulic s obrovským transparentem zachraňte lidi s vysokou citlivostí, ten zbytek lidí, kteří si po všech těch válečných hrůzách nějakým zázrakem plnou lidskou citlivost ještě uchovali, nikdo by se za mnou ani neotočil!“

„Valíte na lidi laviny informací,“ pokračuje Rodin. „Máte spočítáno kolik chlupů má ucho medvěda, kolik pozře denně sova, o kolik vyrostete za týden ježek. Ale co je štěstím člověka – zajímá to vůbec někoho?“ S trpkostí v hlase Rodin pokračuje.

„Máte spočítané cévky v oku člověka, ale ten zázrak, že ta spleť žilek dokáže zobrazit cit – strach, bolest, nenávisť, lásku, radost, obdiv – a že oko druhého člověka to dovede přečíst!!! To je vám samozřejmostí! Kolik citu dokáže podat lidský hlas. O tom se mlčí. Citové vztahy jste začaly vylučovat z každé situace až zbyl jen suchý ubohý ekonomický problém. V rozvíjení citu v člověku se ustalo – a je to totéž, jako byste přírodu zbavili všeho kvetoucího!“

„Hlavně mrkev a brambory – k čemu růži?“

Rodinův hlas je plný hořkosti. „Všechn ostatní pokrok může počkat, je třeba se na čas úplně zastavit.“

ALE K ROZVÍJENÍ LIDSKÉHO CITU JE NUTNO PŘISTOUPIT IHNED, NEMÁ – LI DOJÍT K ZÁNIKU LIDSTVA, K ZÁNIKU TÉTO PLANETY!!!

„To málo těch,“ pokračuje Rodin, „kteří jsou citově vysoko, končí v psychiatrických léčebnách, sebevraždami, a co je nejtragičtější také jako zločinci!“

„To snad ne,“ podívá se dost zaraženě Heran.

„Ano, je-li takový člověk za svou dobrotu, citlivost a třeba věrnost, odměňován výsměchem, jsou to psychické rány – dochází k rozbití osobnosti, ztráty třeba i tvůrčí schopnosti a on to pak začne vracet nenávistí! A co dělají psychiatři, když se k nim takový zoufalý člověk obrátí o pomoc? Předepíší mu drogu, takovou tu úředně povolenou, která v něm pozvolna ten nádherný plamen citu zlikviduje. Otupí. Místo plného života živoří – zařadí se do stáda!“

Rodinův hlas plný citu a vroucnosti naléhá a přitahuje lidská srdce jako magnet.

Miliony lidí jej slyší, ti citliví ani nedýchají, mají slzy v očích.

Rodin vstane.

„Pojďte, později vám o tom řeknu více. Teď vám ukáži, jak žije ta stovka lidí, které jsem před takovým osudem zachránil, a ne jen já, ale za přispění tisíců ušlechtilých lidí a pomocí vzácného pochopení velkého státníka SONDYJE.“

Reportér vstává s blokem v ruce.

„Řekněte mi, jak jste prováděl výběr lidí do tohoto údolí?“

V té chvíli starý pan profesor Bajer ve vzdálené zemi si pro sebe zašeptal:

„Povedlo se Rodine, povedlo se ti to.“

Rodin si oběma rukama lehce přejede spánky.

„Pracoval jsem několik let na přístroji, který by dokázal změřit lidskou citlivost. Měl jsem jej tenkrát ve fázi dokončení. Mira, která zde žije dnes s námi, se nabídla, že jej vyzkouší. Vyzvedl jsem ji tenkrát z nemocnice – po pokusu o sebevraždu. Upevnil jsem jí přístroj pod její bohaté vlasy, které jej úplně zakryly a s kamerou na krku vyšla s mým spolupracovníkem na předem určená místa. Po

návratu jsme hodnotili výsledky a já jsem se zděsil. Na hrubost, cynismus, vandalismus a zpusťošení jakéhokoliv druhu reagovala tak silně, že jsem se divil, že nedošlo k bezvědomí. Byla jen velmi bledá a cítila těžkou únavu.“

Reportérovi se míhá tužka, ani hlavu nezvedne.

Kamera se stále drží Rodinovy tváře, jeho očí – je v nich smutek a hluboký soucit.

„Víte stávající trestní zákony měly být už dávno doplněny. Nepostihují trestem zlé, až smrtelné rány psychické – ubití citu, rozbití osobnosti.

NETRESTÁ SE, CO NENÍ VIDĚT!!!

Heran zvedne hlavu od zápisníku.

„Pomocí vašeho přístroje by vlastně bylo možno trestní zákony doplnit.“

„Ano, ale zatím ten přístroj zůstane zde – mohl by být zneužit.“

„Takže pomoc jen pro stovku lidí?“

„To rozhodně ne! Dnes lidé na obrazovkách náš svět vidí, dozví se vše o našem životě. Naše údolí se stane silným magnetem pro všechny citlivé lidi.“

„BUDOU SE TVOŘIT DALŠÍ ÚDOLÍ a těm bude můj přístroj sloužit. Zachycuje totiž skutečný cit, žádné herecké umění jej nezmate!“

Miliony očí utkvívá na Rodinově tváři, v milionech svítla

– NADĚJE –

A jsou i tisíce jiných – bohužel.

„Jednat s lidmi v hedvábných rukavičkách? Na to není čas,“ nafoukne se pan Důležitý. „Vypni to matko.“

„Já nevím táto, něco na tom je.“

„Vypni to, lidi se toho chytí a já pak s nimi nevydržím, budou chtít všechno měnit – to by byl pěkný blázinec. Jen ať to jede všechno

pěkně tak, jak je to nalinkovaný.“ Natáhne ruku a vypne televizor – moc mu svítil do očí.

Heran pokládá další otázku.

„Jak zde vlastně funguje vedení údolí?“

Rodin přikývne. „Velmi jednoduše. Vždy čtyři lidé se po čtvrt roce ve vedení střídají – všichni bez rozdílu. Když potřebuje některý pomoci, jsem tu já, než se zaučí. Několik jednoduše vedených knih, zápis – hodnota všeho, co se sem přiveze, stejně co se vyveze,“ usměje se. „Nevěřil byste jaký je o naše výrobky zájem. Jedna kniha hlídá peněžní konto ve vašem světě. V další se zapisuje korespondence – stejně jako u vás,“ obrátí se na kameru.

„Kdo nám budete chtít napsat, tedy do státu SONDYE, Rodinov PSC 1000,“ usměje se. „Těším se na vaše dopisy, odkudkoliv a naše odpovědi bude vysílat televize a rozhlas vždy po večerních zprávách.“

Heran se zatím pozorně rozhlíží po celém údolí. V dálce, na samém konci, vidí asi dvacet metrů vysoký jehlan – opět z rodikonu. Na jeho špici se pomalu otáčí asi dvoumetrový válec s různě nasměrovanými anténami. V základně jehlanu jsou dveře a okénko. Pracovna. „Vsadím se, že to zachytí i kýchnutí na severním pólu,“ pomyslí si. Rodin na něj upřeně pohlédne.

„Máme zde přístroje, které u vás nejsou a možná ani nikdy nebudou. Výzkumní pracovníci jsou už teď opatrnější na to, komu do rukou svůj objev vloží. My máme jejich plnou důvěru. A právem také za tyto lidi zde odpovídám,“ zvažní Rodin. „Jsou zde chránění, v naprostém bezpečí.“

„Stačila by jediná bomba,“ ušklíbne se reportér. Něco ho na té klidné kráse člověka i prostředí dráždí – neuvědomuje si, že je to prostá závist člověka, který ví, že se svým cítěním mezi ně nehodí, že jej vysoko převyšují.

Jenže ten úšklebek viděly miliony lidí – až se vrátí do svého světa, zjistí, že hodně ztratil ze své popularity.

Rodinovi se nad jeho úšklebkem sevřelo srdce.

„Nevím, komu by prospělo zničit všecko tu krásu zde a ty dobré citlivé lidi, ale mohu vás ujistit, že naši přátelé – a není jich málo, máme je po celém světě – se nám starají o bezpečí. Nejen že náš vzdušný prostor je chráněn, bomba by nikdy nikam nedopadla...“ nedopoví, jen se pevným pohledem zadívá na Herana. V reportérových očích se objevil zvýšený zájem – ba ne, tohle nejsou citliví dobráčci, se kterými by se dalo mávat – tenhle člověk Rodin se o ty lidi postaral po všech stránkách.

„Jak jsem vám už jednou řekl, nejsme od vašeho světa izolováni. Každá zajímavost závažného významu je nám sem hlášena,“ přivře oči „nepěstujeme jenom růže.“

„Pojďte, provedu vás všude a pro vaši informaci bych vám měl také říci, že předem bylo propočteno, kolik půdy stačí stovka lidí bez nesení obhospodařovat. Mimo žní a sklizně ovoce se zde pracuje pouze 6 hodin denně – ovšem intenzivně – tak, že to nahrazuje vaši osmihodinovou dobu. Nenajdete zde nevyužitě místo, nenajdete zde skládku, není zde ta strašná nehospodárnost a trestuhodné plýtvání všeho, jako ve vašem světě. Ta žíhaná cestička, která se vám zřejmě líbí je zcela z drčeného odpadu skla a umělých hmot, určitým chemickým procesem spojeného. Plech nám sem nesmí – potřebné přístroje z kovu zde pocho-pitelně jsou, ale jinak už vše nahrazujeme umělou hmotou.

Denně je zde práce kontrolována – ale ne kvůli lidem – zde panuje naprostá a prověřená důvěra – ti lidé zde mají dostatek svědomí a zodpovědnosti. Kontroluje se proto, aby se vědělo, co je nutno druhý den udělat. Na velké tabuli před jídelním pavilónem si to každý večer přečte a k práci, kterou si vybere se zapíše jménem. Používáme zde pouze křestní jména, která si při příchodu do našeho údolí každý sám zvolil. Doklady z vašeho světa jsou dobře uchovány. Nemyslete si, že se zde může někdo pod cizím jménem ztratit, nebo schovat. Ještě snad podotknu – mimo zalévání, kterému je pochopitelně vyhrazeno ráno nebo večer, si zde každý může svých šest hodin odpracovat, kdy se mu nejlépe dělá – někdo je ranní ptáče, někomu se dobře dělá k večeru – důležité je jen

jedno – aby práce byla udělána – poctivě a pečlivě, tak jak to tito lidé umí. A v dalších hodinách, „Rodin ukáže na jednu stranu údolí, „vidíte ty polokruhové pavilónky podél skal? To jsou samé dílničky – ty nejruznější!“

Reportér okamžitě vyrazí tím směrem. Zastavuje se před prvním pavilónkem – kamera s ním. „Vážení diváci, tedy tady se jim vyrábí,“ hlásí nadšeně.

„Do výšky stolu je zeď pavilónku z toho jejich Rodikonu, výše je to zasklený půloblouk, tedy ideálně osvětleno.“ Nahlédne dovnitř. „Pavilón je milí diváci také kulatý a celá jeho další polovina je ve skále, v té jejich vlastní skále! Je to krásné, to však vidíte sami!“

Pohledem se zahledí dál do údolí. „Tam za těmi stromy jsou zřejmě jejich obytné domy.“ Pohlédne na Rodina.

„Ano, pouze jednopatrové, deset na každé straně údolí, pět bytů v jednom domě.“

„Pojďte, podíváte se, jak naši lidé bydlí,“ vyzve reportéra.

Ten se ještě pozorně zahleděl na vrcholky těch jejich světlounkých skal. Rodin sleduje jeho pohled na obrovské, zlatavé, chvějící se listy. Na jeho tázavý pohled přikývne. „Ano, to je zdroj naší elektrické energie – slunce je největší dárce pro člověka!“

Před obrazovkami opět vzrušeně zašumělo.

Pomalou se vydali cestičkou k prvnímu z domů.

„Stavby jsou samozřejmě z rodikonu, světle kávové barvy, zaoblené, právě tak i okna bíle lemovaná a světle zelené jemné mřížkování na pravidelných místech ve zdech jsou zřejmě větráčky. Vše, jak vidíte, milí diváci je na půl metrových pilotech. Všecky ty domy. A zaoblené střechy tvoří celek s okapy.“

Vešli a reportér žasne. Uprostřed oválné haly velký bazén, kolem zvláštní pórovitý koberec, po straně pět zaoblených dveří. Kamera velmi pečlivě obhlídí každou drobnost. Heran otevřel dveře, které vedou do koutku, pro každého obyvatele samostatného – mycí, prací a toaletní koutek.

Vystoupali po schodech do prvního poschodí.

„Podíváme se k Miře, je venku v altánku, je to s ní domluveno,“ a Rodin otevírá dveře prvního bytu.

Jsou to dvě propojené místnosti, celé podlahové plochy až ke zdem pokryty světlými koberci, velká zaoblená válenda poházena polštáři ve světlých krásných odstínech barev. Jednoduchá svítidla mají podobu kapek. A uprostřed, uprostřed krásně tvarovaná bílá nádrž s jemným deštníkem vodotrysku.

„Před staletími věděli, co je člověku příjemné, tady se k tomu vrátili,“ povzdychne si v duchu závistivě Heran.

Lidé před obrazovkami povzdychli také.

Kamera zabírá každý zajímavý detail i tichý dopad kapek.

Teď překročil reportér zvědavě ke kruhovému otáčivému věšáku na oděv, zakrytému zřaseným závěsem.

„Tohle je všechno oblečení jednoho obyvatele?“ podívá se.

„Víte, tito lidé mají silnější a hlubší zájmy, než je móda. Tady nenajdete ani přepych, ani povrchnost.“

Reportér se chce zavděčit hlavně dámské části diváctva a jeden po druhém snímá ramínka s oblečením a – kamera se dívá – několik letních šatů a halenek z měkké vzdušné látky, ne průsvitné.

„Ty barvy,“ vzdychnou děvčata před obrazovkami.

A nejen barvy. Šaty zdobí krásné vyšívaní nebo malba, vše jednoduchého střihu, beze švů.

„Každý ten kousek je jedinečným modelem,“ podotkne reportér.

Šaty krátké, šaty dlouhé pro slavnostní příležitost, šikovně pracovní kombinézy.

Teď k věšáku přistoupil Rodin a sejmul z ramínka nádhernou kožešinkovou kombinézu s kapucí.

„Tohle vás bude zajímat,“ řekne jako by nic „tato chlupatinka si totiž udržuje stálou teplotu, i za největších mrazů má svých osmnáct stupňů.“

„To nemyslíte vážně!“ vyhrkne Heran.

Rodin se zlehka usměje. „Víte pane reportére, já když něco řeknu, tak to myslím vážně – a než něco řeknu, předem si to ověřím. To už je můj životní způsob. Nazval jsem tu chlupatinku Rodišat.“

Heranovi se rozsvítily oči – už vidí neonovou reklamu velkou jako dům.

Kupujte Rodišat!!! Novinka, ve které v zimě nemůžete zmrznout!!! Zimní oblečení, spací pytle, kombinézy, jediné z Rodišatu!!! Zabalte své děti a babičky do Rodišatu!!! Převert v módě!!! Světová novinka!!!

Rodin se na reportéra dívá a čte v něm jako v knize – dá se do smíchu – tihle kšeftaři!

Heran se vzpamatoval a trhne rameny.

„No ano, byl by to kšeft!“ řekne podrážděně. „A vy si to necháte jen pro sebe?“

„Ne, bude to další výrobek, kterým si budeme krýt své potřeby z vašeho světa. Na podzim jej začneme vyvážet. Vše bude ohlášeno po večerních zprávách.“ Rodin obrátí usměvavou tvář na kameru.

„A tohle?“ přistupuje reportér k zaoblenému bloku. Asi půl metru široký, metr dlouhý, třičtvrtě metrová výška. Jednu čtvrtinu metru, nad tím je deska tmavě oranžové barvy o síle třiceti centimetrů. Celý blok je v pevném krajkovém krytu z Rodikonu, po stranách držadla, blok stojí na kolečkách.

„Naše topné těleso,“ vysvětluje Rodin. „Víte, deska se pomocí otočných držadel spustí na ten zvýšená střed spodního bloku a v tu chvíli začne hřát.“

„Když chcete vytápění ukončit, prostě desku od středu bloku zase oddálíte.“

Heran se na Rodina dívá jako šílenec.

„Prokristapána,“ zarazí se. „Můžete mi to předvést?“ vypraví ze sebe chraptivě.

Spousta lidí před obrazovkami nevydrží sedět, napětí je zvedlo ze židlí...

Rodin zlehka přistoupil k bloku a pomocí otáčivých držadel začne spouštět lesklou desku. Když dosedne, vyzve reportéra:

„Pojďte zatím na verandu, je tam pěkné posezení, to víte, tak čtvrt hodinky to trvá, než začne hřát.“

Vyšli na verandu, kde zábradlí tvoří opět bílé krajkoví pevného Rodikonu.

Heran se zahleděl do té nádherné zeleně a uvědomil si – žádné roury, dráty, žádné komíny, žádné sloupy – tady si to už vyřešili – všecko vedení pod zemí, všecko potrubí z Rodikonu, pevné jako železo. Půvabné osvětlení na cestičkách připomíná květy konvalinek. Přivřel oči. Je zde slyšet jen ptačí drobotinu a občas dětský smích.

Někdy je čtvrt hodinka neuvěřitelně krátká. Rodin jej pobídne.
„Pojďte si sáhnout. Už to hřeje.“

Heran přistoupí k bloku a položí ruku na povrch. Vzápětí ucukne. Teď vzhlédl do kamery, vypadá ohromeně.

„Krásné, sálavé teplo milí diváci.“

Pohlédne na Rodina – Kriste pane. Ten člověk o tom mluví, jako by místo žemle upekla housku – vždyť po tomhle mohou všechny fabriky co vyrábějí kamna a radiátory výrobu zabalit – už nebudou baráky prošpikovány potrubím – nebudou komíny.

S námahou a trhavě ze sebe vypraví:

„Dosah tohoto objevu si v této chvíli milí diváci nedovedu ještě docela představit.“

Rodin zamyšleně kývne. „Na takovou věc se přijde většinou náhodou. Vytvořil jsem směs umělých hmot. Velký a malý kousek odlišné hmoty jsem nechal ležet bezděky u sebe. Když jsem druhý den chtěl pokračovat v práci a vzal ho do ruky, ucukl jsem, jak to páliło. Pak už bylo otázkou času a výpočtů, jak vytvořit nejprve docela malý hřející blok a pak už takový, který by vyhrál celou místnost.“

Starý pán sedící v ušáku víkendové chaty se zasmál.

„Zatrápený Rodin, má mozek spojený se štěstím!“

„A samozřejmě to budou mít první v Sondy!“ ozve se vztekle jeho syn.

„Je to jen spravedlivé,“ usadí ho ostře otec. „Byli první, kdo dali Rodinovi ten kousek území k experimentu a dali mu také neomezené možnosti v laboratořích. Za to jim tam vytvořil Rodin krásný kousek světa. Je to spravedlivé, když s tím budou moci vyrukovat jako první.“

Ve vládním salonku SONDYE se ozývají výkřiky.

„Tedy, to je hlava!“

Vedoucí chemického centra v SONDYI si mne čelo – co to bylo, co pro Rodina poslední dobou sháněli? To je celý on, překvapit až s hotovou věcí a v příhodnou chvíli. Podívá se na státníka.

„Tedy, to byl tah, získat a zavázat si takového člověka. Tomu je radost pomáhat. A vsadím se, že vše, co za ten objev získá, vloží do vybudování dalšího Rodinova údolí!“

„Dům a byt jste viděl. Vnitřní zařízení a výzdobu si každý vytváří zcela dle svého vkusu. Budeme tedy v prohlídce pokračovat, pojďte,“ vyzve reportéra Rodin. „Uvidíte teď náš kulturní pavilón, na něj pak navazuje sportovní sál.“

Opustili dům a dali se cestičkou, která obloukem mezi rozkvetlými keři vedla k bílému pavilonu. Zdi mezi oválnými okny byly zdobeny dřevořezbami fantastických květů a ptáků.

„Toto dřevo je napuštěno tak, že přetrvá věky. Jinak zde převládá Rodikon – nezničitelný Rodikon,“ usměje se Rodin.

„Soustředili se sem především umělci?“

„Umělci všeho druhu,“ zasměje se Rodin. „To, co nám dokáže vytvořit naše Zorka v kuchyni, je také umění!“

Vejdou do pavilónu. Hala, na nízkých poličkách v přihrádkách sametové trepičky nejrůznějších barev. Rodin se sehne.

„Tyto jsou pro hosty,“ a podá nové, bílé Heranovi.

Ve velkém a prostorném sále asi se sto křesílky obdivuje Heran umné spirály osvětlení, obrovské televizory, plátno kina, pódium pro orchestr. Další sál obsahuje dlouhé a plné regály

kazet a drobných knih. Heran zvědavě jednu otevře. Pohlédne na droboučké písmo.

„Zde má každý své zvětšovací brýle. Snažíme se zde mít ve zkratce vše podstatné co věda nashromáždila – máme u vás své dopisovatele, víme o každé novince a informace nám sem chodí bez zbytečné omáčky. Snažíme se o vyváženost duševní a tělesné práce.“

Rodin se zastaví a pohlédne na Herana.

„Je až neuvěřitelné, co slov se u vás opakuje, co myšlenek – je to marnění lidského času a život není tak dlouhý – měl by být prožit co nejúčelněji.“ Svraští čelo. „Těch zbytečných frází, planých slov. Snaží se toho mé lidi ušetřit. Na druhém konci však můžete spatřit pohádky pro děti, básně a slavné romány. Ty jsou samozřejmě v původním nezkráceném znění.“

Myslím, že jsou zde šťastní. Mají jasný životní cíl. Prožít život vytvářením krásy a účelnosti – alespoň zde na tomto kousku země, pro kterou byli stvořeni.“

„Skleník pro lidi?“ neodpustí si Heran ironii.

„Zbytečné zátěže by měl být ušetřen každý člověk.“ Zadívá se mu do očí Rodin. „Tito lidé zvlášť.“

„Tito lidé zvlášť?“ opakuje po něm Heran.

„Nemůžete sázet orchideje na stejný záhon s bramborami. Jednomu se tam bude dařit, druhý uhynie.“

Reportérovi se plní zápisník.

Heran pohlédl z otevřeného okna a na chvílku zápisník odložil. Zahlédl dvojici mladých lidí, kteří se posadili poblíž na lavičku – je neděle. Oba ve světlounkém lehkém šatě, zaujatý hovor, oči upřeny do očí, souhlasné přikývnutí – ti lidé si rozumí – je v nich opravdovost. Bůh ví proč ho napadlo, že oba voní po pomerančích.

„Jak se vám podařilo dát zde lidi dohromady? Jak je to u vás se sexem?“

Rodin se na něj zahledí se zvláštním zámkitem v očích.

„Se sexem nijak. Tito lidé ještě neztratili schopnost skutečně milovat.“

„Tomu nerozumím.“ Zatváří se reportér udiveně.

„Ovšem, nerozumíte, to je jasné – lidí, kteří již nejsou schopni opravdové lásky se musí spokojit se sexem. Oddělili jste zkrátka vzrušení citové a duševní přitažlivosti od vzrušení fyzického. Degradovali jste lásku na bezduché spojení fyzické, bez citu a prvku krásy. Jste chudáci! A mnoho lidí ve vašem světě si to začíná již tíživě uvědomovat. Nemáte čas na vyhledání partnera, který by vás silně duševně přitahoval, nemáte čas na vytvoření jedinečného hlubokého vztahu a porozumění, které vydrží po dobu celého života. Až do stáří. Ve vašem uspěchaném světě si nedokážete najít čas na nejzávažnější lidský vztah a tak to pak řešíte rozvody, drogami, pitím – a přicházíte o nenahraditelný pocit být v zajetí touhy ve shodnou chvíli, o pocit hlubokého štěstí v objetí milovaného člověka. Ty vaše sexbomby – ta primitivně živočišná přitažlivost žen, neschopných jakéhokoliv citového vztahu, neschopných věrnosti! Kdy si konečně uvědomíte jejich ubohost? Kdy si uvědomíte, jakou komedii s vámi hrají?! Zodpověděl jsem vaši otázku?“

„Víc než dost.“

„A jak se zde dvojice nacházely?“ pokračuje Rodin. „Na debatních večerech, které se zde konají každý měsíc. Ti lidé zde jsou bytostně pravdiví a tak z vyprávění jejich zážitků a reakcí se vám každá osobnost doslova vyloupne – nu, a každého přitahuje určitý druh povahy jako magnet. Samotáře a plaché lidi zde naprosto respektujeme. Jsou zde šťastní – chodí mezi nás, sednou třeba trochu stranou a baví se nasloucháním druhých, jsou stejně užiteční a stejně zahrnováni přátelstvím jako všichni ostatní. Sjednocuje je stejný cíl! A milují toto údolí.“

Reportér se znovu zahledí oknem na tu mladou dvojici a srdce mu sevře pocitem závisti i lítosti nad ztraceným – na lásku nezbyl čas.

Heran chvíli stojí se skloněnou hlavou. Mlčí. Kamera jej bedlivě sleduje.

„A v neposlední řadě,“ upozorní Rodin, „sexuální vzrušení si přece často nachází cestu k tvůrčí činnosti? Proč je směřujete pouze k fyzickému uspokojování, když v duševním směru skýtá pocit štěstí stejně silný?“

Heran stále mlčí. V jakém světě jsem se to dnes ocitnul? Tam kde žiji celou dobu já, by tomu všemu už nikdo nevěřil. Pomalu zvedne hlavu a s podivným, pro něj netypickým pohledem přehlíží všecku tu krásu a vnímá úžasný poklid toho prostého lidského štěstí.

Kamera projíždí vše po čem jedou reportérovy oči.

A miliony diváků na celém světě s ní...

To není film, táhne jim hlavou, TO JE PŘÍMÝ PŘENOS!!!

Mnozí tím trpí, v některých jako by se něco lámalo – snad tvrdá kůra kolem srdce, které už přestávalo správně lidsky cítit.

Reportér popadne znovu zápisník – další otázka.

„Jaká zvířata máte zde v údolí? Zatím jsem neviděl přeběhnout kočku ani psa?“

„Ano, to souhlasí,“ přikývne Rodin, „kočky zde nemůžeme mít pro tu spoustu té zpěvavé drobotiny a psy, víte, ten sluch drásající štěkot, ne, to by pro tyto lidi nebylo dobré. Vy jste jimi zamořili svět jen proto, že lidé touží po věrnosti, přichylnosti, oddanosti. Ty city ve vašem světě vymizely a pes vám je má nahradit. Těmto lidem pes nechybí. Pojd'te,“ pobídne Rodin s úsměvem, „podíváte se na naše králíčky, kačenky pestrých barev, a – koně. Také zde máme rybník a kapříky. Vše potřebné nám dodává farma 150 km od nás vzdálená. Založil si ji tam dobrý člověk, který zde má dceru. Má také výhradní prodej našich výrobků, a už se těší, až převezme farmu jeho syn, že zde bude s námi.“

Vyšli na cestičku...

„Máme zde dvě hluboké studny a výbornou vodu a dokonce zde tito lidé našli na samém konci údolí horký pramen. Ty skryté schopnosti v lidech, dnes tak opomíjené – vy se tam klaníte všem možným přístrojům jako zlatému teleti. Nepodceňuji je, jistě pro mnohé znásobují smysly – ale je třeba si všimnout skrytého vesmíru v každém z nás.“

Lidé u obrazovek naslouchají s napětím a dychtivou radostí. Tady někdo konečně zase mluví o člověku jako takovém, ne jen

jako o pracovní síle a spotřebiteli. Kolik lidí se při těch slovech napřímilo! A už se rojí vzpomínky.

„Pamatuješ se na starou Brousilku, jak přesně věděla kdy přijde déšť – její vnuk to má po ní a co se mu navysmívali. Když chodíval ráno do školy, párkrát vdechl a řekl klukům:

„Dneska bude pršet!“ Začali mu říkat rosnička.

Pomalou se přiblížili k rozcestí a Rodin reportéra zlehka zadržel, ale kamera se přece tiše prodrala keřem a oba tiše přistoupili také blíž. Stojí tam mladý muž se čtyřletým kloučkem. Stojí a jeho hlava i ramena jsou obletována ptačí drobotinou. Natáčejí k němu hlavičky, zobáčky se dotýkají jeho obličeje a švitoří o překot. Muž sáhl do kapsáře a pomalu předpažil. Dlaň, pohostinně obrácená vzhůru je plná semínek. Teď nastává shon, na který klouček okouzleně pohlíží.

„Natáhni pomalu ručičku. Stůj a nehýbej se,“ tiše mu radí otec.

Na malou dlaničku přesypal pár semínek. Několik ptáčků se pohotově přemístilo.

„Táto, oni mě šimrají!“ šeptá klouček a zadržuje dech.

„To víš, musí se přidržovat drápky, aby nespadli.“

„Už jsem taky jejich kamarád vid’?“ zvedá se k tátovi dětská tvářička s šeptanou radostí.

Úsměv s přikývnutím.

Ptáčci sezobali všechnu dobrotu a rozlétlí se. Ale jako by čekali jen na jejich odlet, objeví se motýli.

Reportér nevěřícně zírá. Motýli se bez nejmenšího strachu, s bezstarostnou samozřejmostí procházejí po hlavě, obličeji a rukou muže, který po několika krocích zůstal stát.

„Vztáhni ručičku a přej si, aby tě motýlek také navštívil,“ polohlasně říká malému. „Ale přej si to celým svým srdíčkem,“ dodá. Malý vztáhne ručičku a tichounce šeptá.

„Pojď motýlku také ke mně.“ Dva motýlci nejistě obletí jeho ručičku, ale pak se usadí zase na ruce táty.

„Jsi ještě malý, motýlci čekají až povyrosteš,“ utěšuje ho táta.

Pomalu vykročili a reportér za nimi hledí dokud nezašli. Pak tázavě pohlédne na Rodina.

„Krásný člověk, že? Táta se synkem. Ve vašem světě nebyl schopen milovat ani mít děti. Má ještě dvouletou dcerušku. Našel si tady tu svou jedinou, pro něj jedinou na světě.“

Rodin přimhouří oči a tvář se mu stáhne.

„Víte, ve vašem světě jsou útoky na fyzickou krásu takové, že u citlivých lidí nevzbuzují nic než hluboký odpor.“

Ty jsi to asi sám zažil, proto máš dnes pro ně takové pochopení – dívá se reportér na Rodina a uvědomuje si jeho mimořádnou krásu.

Kamera sleduje každé hnutí – přenos do celého světa pokračuje.

V té samé době se povaluje osm šestnácti až osmnáctiletých kámošů u Rudly v obýváku – porůznu na křeslech, na zemi, na gaučích – v pozicích, které u některých mají do malebnosti hodně daleko a sledují přímý přenos.

Rudla sleduje jejich zaujetí se vzrůstajícím vztekem.

„Hele, volové,“ vstane a přejde tanečním krokem ke gauči, v ruce imaginární růži. „Tvá vůně mě úplně omámila.“

Prašťí sebou na gauč a rozchechtá se. Žádoucí pozornost ale nevzbudil. Někteří se po něm ohlédnou, ale dál sledují obrazovku. Rodinova tvář, oduševnělou krásou budí u Rudly úplnou zuřivost.

„Vsadím se, že jede po všech těch kočkách, co tam jsou! Jediná na světě,“ ušklíbne se. „Dovedete si volové představit, že byste měli celý život na krku jednu buchtu? Furt tu samou, furt všechno stejný?“

Tonda odfrkne: „Fakt nuda, vole.“

Ostatní mlčí.

Jirka si vzpomene na Toničku a sevře se mu srdce. Dokud se v Rudlově partě hrálo, zpívalo, tancovalo, chodila sem. Pak jednou přinesl Rudla drogy – kdo si nevzal, byl u něj srab. Tonička odmítla a přestala tam chodit. Jednou se potkali, zastavila ho.

„Že se necháš ovládat takovým kreténem – co on vlastně dělá, co umí? Pomocný dělník! Nadroguje se a myslí si, že je Pán Bůh a vy mu to baštíte. Škoda, jsi fajn kluk. Přestaň tam chodit!“

Ale on druhý den potkal Rudlu a ten mu řekl:

„Ta fajnovka vypadla, co? Za jednu deset jinejch!“

Jirkovi je smutno – jo, deset jinejch – ale jakejch! Byl jsem vůl, děsnej vůl!

Poblíž dveří sedí Olin. Sedává tam vždycky – vždycky s nimi, a přece tak trochu stranou. Jeho dychtivá tvář sleduje na obrazovce každou podrobnost.

„Tak tedy se dá žít jinak, tak jak já to cítím!“ Vlna radosti jej celého zaplavuje. „Jedinou na světě, jedinou na celý život.“

Ti tupci tady, co se do něj naryli!

Jak to skončí, tak mizím – a nashledanou volové, VOLOVÉ!!!

Na celém světě svítí obrazovky a kousíček toho světla se pomalu vloupl do srdcí, která bez naděje již tmavla.

Skupina dospívajících dívek, spolužaček, sleduje přenos v kinosále.

„Svaté dvojice,“ ušklíbne se Šárka – vypasované kalhoty na ní div neprasknou.

„Proto, že se našli lidé, kteří se k sobě opravdu hodí?“ vybuchne Helena. „Víš, jaké je to štěstí? Kdy my v tom shonu a blázinci dnes natrefíme na toho pravého?“

„Pravej nebo levej,“ protáhne se lenivě Šárka, „kluk jako kluk – všichni chtěj to samý.“

„A ty dáváš na potkání, jo?“ posměšně se na ni zahledí Helena. S napětím sleduje přenos – ne, já se také nespokojím s náhražkou – nenajdu-li toho pravého, zůstanu sama – práce a samota – Bože, dostat se tak mezi ty lidi tam! Tam se i samota dá prožít krásně!

Rodin s reportérem přešli rozcestí a proti nim se objevila trojice – mohutný muž s vlasy až na ramena, z každé strany asi tak

desetiletí chlapci, s obličejí dychtivě k němu zvednutými, plni zaujati jeho výkladem. Když spatřili Rodina s reportérem, zastavili se. Chlapci sklonili hlavy na pozdrav. Muž napřáhl ruku ke stisku.

„To je náš Tomáš a jeho fámulusové,“ představuje trojici Rodin.

Velké, tmavé oči Tomášovy se upřeně zadívaly do Heranových očí a ten vyhrkne:

„Těší mě, že vás poznávám.“

„A já vás zase vítám do našeho údolí a přál bych si, aby mu to bylo ku prospěchu.“

Ruce se jen krátce stiskly a Heran uhnul s očima. „Bože, co je to tady za silné lidi?“

Kamera se teď plně soustředila na Tomášovu tvář.

V té chvíli vyskočil v sále hotelu Květ ze svého křesílka vzrušeně štihlý černovlasý profesor Markéz ze Španělska.

„Tomáš, to je on!“ vykřikl. „Druhé jeho jméno neznám, všichni mu tam říkali jenom Tomáš!“

Rozhlédne se vzrušeně po sále.

„Tak on je tam. Co já se ho nahledal. Takový člověk. Poznal jsem ho v nemocnici BRAUNA. Čekal jsem tam na vyšetření, vypadalo to na operaci. Měl jsem už dlouho bolesti. A tenhle Tomáš tam procházel v bílém plášti – vlasy tenkrát tak dlouhé neměl – a bral nás postupně do ordinace předběžného vyšetření. Půl hodiny předem mi dal vypít nějaký utrejch – po té půl hodině mě vzal do ordinace. Řekl jsem mu, kde mě to bolí a on pokýval hlavou a řekl:

„Vyhrňte si trochu tu košili, ať k tomu mohu a lehněte si.“

V místě bolesti mi přejížděl rukama, ve kterých držel kovové válečky – jedním nahoru, druhým dolů. Po deseti minutách mu povídám celý udivený:

„Pane doktore, ta bolest úplně zmizela!“

Přikývl a usmál se: „Myslím, že operace nebude nutná.“

„Byl jsem tam za ním ještě třikrát, pak mi dal lék a ty magnety – ušetřil mi operaci.“

Povídám mu:

„Člověče, vy jste zázrak, víte jak dlouho už se s tím trápím?“
Podíval se na mě těma svýma očima – no, však je teď vidíte „víte, že mě chtěli už řezat?“

A Tomáš si povzdechl. „Teď je taková móda – hned všecko řezat a zatím lidský organizmus má tolik schopností a síly se s nemocí vypořádat sám – jen mu trochu pomoci. Nějak se na to pozapomnělo.“

„Co jsem dlužen, pane doktore?“ povídám a vděčně na něj koukám.

Položil mi ruku na rameno, tak krásně se usmál a povídá:

„Chcete-li udělat dobrý skutek, pošlete nějakou částku na konto RÚ IIIII.“

Poslal jsem tam tenkrát částku o hodně vyšší, než kterou bych musel normálně zaplatit za operaci. Řekli mi, že je to konto Rodinova údolí.

Temperamentní pan profesor se posadil. „Tak Tomáš je tam u nich.“

Šťastní lidé!“ povzdechl s trochou závisti.

Celý sál jej s největší pozorností vyslechl aniž kdo spustil oči z obrazovky.

Tam se právě k Tomášovi obrátil Rodin.

„Co myslíš, Tomáši, není teď vhodná chvíle – když přišla už ta definitivní zpráva, nedořekne –.

Tomáš přikývne – kamera visí na jeho tváři:

„Před několika lety jsem začal zkoušet lék proti rakovině.“

Lidé u obrazovek na celém světě zatajili dech.

„Spolu s magnetickým působením na buňky, v jedné malé nemocnici v SONDYI se dobré výsledky dostavily,“ usměje se.

„Zpráva nám sem došla předevcírem. Je to krásný pocit, když se povede práce, která může všem lidem pomoci. Pocit k nezaplacení.“

Velké tmavé oči září z obrazovky na všechny lidi na světě.

„Podrobnosti oznámí v nejbližších dnech profesor Dietiker, Thomas a akademik Jusudar.“

Tomáš pokývne na pozdrav, obejmě oba chlapce kolem ramen a odchází.

V sále hotelu Květ se rozpoutala nadšená vřava. Profesora Markéze vyneslo nadšení na židli. „Co jsem vám říkal!“ překřikuje ostatní. „Je to zázrak! Zlately člověk!“

Akademik Jusudar je přítomen v sále a teď je zavalen otázkami – mává kolem sebe rukama, aby ho neudusili.

„Všecko se dozvíte, všecko, a že se to začne okamžitě v SONDYI vyrábět snad nemusím ani podotýkat.“

Není pochyb o pravdivosti sdělení.

Doktor Zorba má slzy v očích.

„Největší pomník, který se kdy komu postaví,“ nedořekne.

Ve vládním salonku SONDYE se ministři nahnuli kolem svého státníka.

„Budeme první!! První na světě!!“

Mohutný Grand vstane a jako medvěd položí svou ruku kolem ramen drobnějšího státníka – znají se od mládí, kdysi společně prožitá nebezpečí v horách jejich přátelství zpečetila natrvalo.

„Ty poznáš správné lidi Steve, ty víš komu pomáhat!“

Státník mu mlčky stiskne ruku a pomyslí si – i to tvoje dobré a statečné srdce jsem poznal – nebýt tebe, tak bych tenkrát nepřežil a teď tu neseděl.

Rodin pohlédne na ohromeného reportéra.

„Tomáš je rozený léčitel, je v něm zachovaná síla a moudrost přírodních lidí. Má neuvěřitelný instinkt vztahující se na vlastnosti léčivých bylin. Tam ty záhony,“ kamera opíše oblouk Rodinovi ruky, „jsou jeho. Sváží si sazeničky z celého světa. Za tu dobu, co tu žije s námi, patentoval již tři velmi účinné léky ve vašem světě. Nu, tento bude nejvýznamnější. Víte, Tomáš dokáže určit

diagnózu s naprostou přesností nejdéle do půl hodiny,“ usměje se.

„U vás v nemocnicích trvá podobné vyšetření několika lidem pár dní. Ovšem, to je náš Tomáš. Takových lidí jako je on, je už velmi málo a přitom je tato jeho jedinečná schopnost spojena s velkou osobní plachostí. U nás je šťasten, všichni ho tu mají rádi a nenápadně se o něho starají.“

Rodin se usměje. „Pokukujeme po něm, a když zjistí na svém jídelním stolku první fialky, první červenou jahodu, rozhlédne se kolem a tváře mu pak zrudnou, někdy má i slzy v očích – no a my z toho máme radost.“

„Vy tu první jahodu a fialku nedostanete?“ potutelně se ptá Heran.

„Já také,“ usměje se měkce Rodin.

V zacloněné chatě přistrčila hostitelka před návštěvníky stolečky s občerstvením.

„První ten lék bude mít SONDYE a zaslouženě,“ vydechne starý pán v ušáku. „Zachránila životy všech těch lidí co žijí v údolí – příliš křehkých pro ten náš blázinec.“

„Mohou tím lékem začít vydírat,“ vybuchne syn, „my vám dáme lék, vy dáte kousek své země Rodinovicům!“

„Vydírání!“ starý pán je pobouřen. „Jsi slepý? Nic jsi nepochopil! To je výhra pro stát, kde Rodinovi své údolí založí!“

Kamera se zaměřila na Herana – zatřepal hlavou se zavřenýma očima, pak se podíval do kamery.

„Vidíte a slyšíte, milí diváci, jací zde jsou lidé – jaké překvapení nám ještě připraví?“

Rodin jej pobídne dál, kde je vidět ohrada z kulatin. Reportérovi jde hlavou:

„To se ví, zase z Rodikonu, pevné, prakticky nezničitelné – ušetří jim čas, který by potřebovali na údržbu, proto mají čas na krásu.“

Kolem přeběhl klučina, v ruce třímá pevně dvě mrkvičky.

„Půjdeme za ním,“ oznámí Rodin a oči se mu smějí.

Došli k ohradě a kamera pomalu a s náležitým vychutnáváním zabírá stádečko koní. Ale jakých koní! Drobnější, ušlechtilých linií, světlá, plavá barva, jen opodál dvojice vysokých nádherných koní, bílých jako sníh s hrdě vztyčenými hlavami, teď pozorně otočených k přichozím.

Před obrazovkami to znovu bouří. Co jenom je to za chov? Myslí si mnohý odborník a kdyby bylo možno prolézt do ohrady obrazovkou, už by tam bylo plno.

Nadšení, hlavně u dětí, když vidí jak malý klučina s mrkvičkami se opírá o kulatinu a volá: „Katko, Katko!“

Mezitím se malé hříbě s poskokem rozeběhlo ke klučinovi. Prostrčilo hlavu ohradou a nozdrami přešlo dětskou tvářičku.

„Koukej, jakou jsem ti přinesl mrkvičku!“ Hříbě kývlo hlavou.

„Prosím,“ odpoví klučina a malá dlaň podává mrkev, zatím co druhá hladí zlehka nozdry hříběte.

„Milí diváci, kdybyste zde byli se mnou, zjistili byste s překvapením, že výběh koní je čistý – to je neuvěřitelné – ohrada má svůj kout s létacími vrátky!“ Heran jen vrtí hlavou.

„Tedy, takhle vychovat koně.“ Heran se prudce otočí – náhle k němu dolehl zpěv několika chlapeckých hlasů.

*„Když vichřice tančí svůj divoký rej,
tu zavřu oči a přivolám jej.
Už slyším dupot, ovál mě dech,
můj věrný kůň mě uposlechl.
Nese mě do výše, nese mě v dál,
ke světům vesmírným, kam bych si přál.*

*Co vichřice trvá a tančí rej svůj,
s vlající hřívou je můj, je můj,
větrný kůň ...*

Hlasy se ztrácí ...

„Tu píseň složila jednou při vichřici naše Áda,“ dodá k tomu Rodin.

Zatím přiběhly k ohradě všechny koně. Bělouši se svou obdivuhodnou výškou mají výhodu. Natáhli hlavy přes ohradu a každý z jedné strany se jí snaží položit Rodinovi na rameno. Rodin je mlčky obejmě a koňské tlamy mu zlehka přejíždí po tváři pohlazením.

Kamera se dívá na všecko...

A lidé na celém světě cítí, že to není záběr jen pro kameru, že tak probíhá každodenní setkání kamarádů – člověka a koně.

Plavé stádečko se strká u ohrady, tlamy se dotýkají Rodina, kde to jen jde, a Rodin každého pohladí a pro každého vydoluje z pořádné kapsy kousek cukru – je přece neděle.

„Melanie,“ šeptá stará dáma v sále hotelu Květ, „podívej se na ty jejich oči!“ Její družka přikývne a dodá:

„A jaké mají vkusná zdobení!“

Z pevného pružného materiálu se jim vine kolem šíje pruh v různých barvách i vzorech, končící pod krkem zkříženě sponou.

Miliony lidí sledují obrazovku. To nejsou koně k tahu, to nejsou koně, které štveme na závodech – toto jsou prostě přátelé člověka. Ten pocit je neuvěřitelně silný.

Teď se Rodin naklonil ke klučinovi.

„Borku, maminka tě bude hledat, vrať se k ní. Však k večeru za Katkou zase půjdete spolu.“

Klučina se poslušně obrací, když v tom Katka prostrčila hlavu a chytla jej za halenku.

„Pusť Katko, já zase přijdu, víš?“ domlouvá jí klučík naléhavě a opatrně vytahuje cíp halenky z jejího zajetí.

„Že jí neprašť přes tlamu?“ diví se Heran.

Rodin přivřel oči.

„Ty koně nikdy nikdo neuhodil, nikdo na ně nekřikl. Rozumí nám a my jim. Zvykli si na naši blízkost a naprosto nám důvěřují. Vždyť to hříbě si ho přidrželo proto, že ho má tak rádo – a on by jej nikdy neuhodil. Jen se dobře podívejte na oči těch koní!“ Vyzve Herana Rodin.

Reportér na ně pozorně hledí.

„Dívají se jako lidé,“ zamumlá potom.

Borek zatím halenku vyprostil a odbíhá – ještě se v běhu napůl otočil a volá:

„Já zase večer přijdu Katko, určitě!“

Co je to jenom za chov? Mít takového koně, tak už nikoho jiného nepotřebuji – projde hlavou mnohého zatrpklého samotáře.

A děti?

V bytě u Holinků sleduje s mámou přenos šestiletý Jiřík. Když se objevila Katka. Objal mámu kolem krku a pevně se k ní přitulil.

„Mami, já bych chtěl taky takového koníčka, nemohli bychom tam bydlet?“

„Hele, ty máš zase auťák, tak buď spokojenej!“ usadí ho otec.

„Jo, táto, auťák je fajn, ale nechroupe mrkvičku a nepohládí tě.“

„Ještě řekni, že ten kůň toho kluka pohladil!“

„Pohladil, táto, já jsem to dobře viděl a dokonce ho pozdravil, kývnutím hlavou,“ se zápalem hájí Jiřík co viděl.

„A řekl mu ahoj,“ odpálí ho táta ironicky a vstane.

„Tak, jde se na fotbal, ne?“ přikročí k televizi, aby ji vypnul.

„Táto, nech ji zapnutou, já by se chtěl ještě koukat dál.“

„Ty se mnou dneska nepůjdeš?“

„Ne, tohle je lepší.“

„Limonáda,“ pokrčí rameny hlava rodiny. „Ty před tím zůstaneš sedět taky?“ obrátí se na ženu.

„Je to přímý přenos,“ řekne žena důrazně, „chtěla bych to vidět až do konce. Tobě to nic neříká?“ Zahledí se na muže s podivnou naléhavostí.

„To jsi uhodla,“ souká se do kožené bundy otec Holinka.

„Tak se mějte,“ sebere své cigarety a dveře za ním hlučně zabouchly.

Žena sledovala přenos s hlubokým rozechvěním – to celé je přece burčující výkřik! Lidé, zapomněli jste na cit a krásu!

Jiřík se k mámě přitulil. „Pojďme tam bydlet, maminko, pojď!“

Žena jej pevně sevřela a vzdychla.

„Zatím to nejde, Jiříku!“

„Tak třeba za týden, nebo ještě jeden týden, jo?“

„Někdy později Jiříku, snad, snad až když všichni budeme moc chtít. Přitiskla ho k sobě ještě pevněji a zavřela oči – člověk zde obklopen roboty, rámusem, spěchem. Jak tam by Jiříkovi bylo dobře! Sevře ji úzkost. Přizpůsobí se ten malý tvoreček postupně tomu všemu? Zanikne v něm zdravý cit? Nebo v něm začne narůstat touha dostat se z toho všeho – vzbouří se proti tomu, být robotem, pohybuujícími páčkami, tisknoucím tlačítkům.

RODINOVO ÚDOLÍ. Srdce ji začalo prudce tlouci...

Celý svět, to jsou desítky, sta RODINOVÝCH ÚDOLÍ žijících pokojně vedle sebe.

VŠE, CO JE ČLOVĚK SCHOPEN VYMYSLIT, JE SCHOPEN I USKUTEČNIT.

Kdo tohle řekl? A nepotvrdilo se to už častokrát?

Zastavit se, ZASTAVIT! – probudit v sobě člověka otupělého monotóností práce – uvědomit si, kolik příšerností vzniklo jménem pokroku. Jak jsme zohydili tuto zemi – tu původně překrásnou zemi!!! Obrovská nestvůrná nebezpečně velká monstra – obludná potrubí – jménem pokroku!

VŠECKO SE JEDNOU MUSÍ VRÁTIT ZEMI.

VŠECKO SE JÍ JEDNOU VRÁTÍ!!!

Je jen potřeba k těm obludám mít hodně nenávisti a hodně, hodně lásky k lidem. Otevřela oči...

S obrazovky se na ni dívají Rodinovi oči moudré, vědoucí...

Ty jsi to dokázal! Ty jsi to dokázal! Ach Bože, tak se také toho dožít.

Penzisté Pandulkovi také sledují přenos.

„Tak krásný film už dlouho nebyl,“ libuje si babka.

„To není film, bábo, to je přímý přenos,“ opravuje ji starý.

„To je jedno, je to po dlouhé době zase něco, co lidské srdce potěší. Měli by to dávat častěji.“

Děda jen mávne rukou. „To ukazují skutečnost, bábo zatrápená, skutečnost, rozumíš?“

„Že by něco tak krásného ve světě skutečně bylo?“ nevěří Pandulková, „lidi tam na sebe neřvou, je tam čisto, krásně, Bože, že by to opravdu bylo na světě?“

Kamera postupuje.

„Pojďte, ukáží vám teď pavilon koní.“

Heran se po Rodinovi překvapeně podívá, ale po krátké chůzi se zastaví.

„Tedy, milí diváci, tohle se opravdu nedá nazvat stáji, to je skutečně pavilon,“ s troškou ironie zkříví rty.

Před diváky se na obrazovce objevil kruhový, hodně vysoký pavilon opět z Rodikonu.

Vešli. Jednotlivé boxy uvnitř se ke středu zužují, uprostřed kruhovitý žlab, pod ním koryto s proudící vodou – ne, nic ze dřeva ani z kovu. V boxech silné hrubé rohože ze slámy a na zemi čisto, prostě čisto.

Heran se nestačí divit – jistě, pach koní zde je, ale je tu čisto. Obrátí se na Rodina, ten se usměje.

„To náš Sivka, přišel k nám jako tříletý, dnes je mu patnáct. Vždycky, když ho máma hledala, šla najisto ke koním. Motal se kolem nich od malička a oni dávali pozor, aby na něj nešlápli. Když mu bylo asi tak třináct, povídá mi jednou.

„Rodine, já je naučím, aby chodili na svou potřebu na jedno místo v pavilonu – všude jsou létací dvířka, tak to půjde. Když se to naučí pes, naučí se to určitě kuň také, vždyť je chytřejší!“

„Dal si s nimi velkou práci – trvalo to mnoho, mnoho měsíců, ale jeho trpělivost, laskavost a hlavně jeho vztah k nim, cukříky a mrkvička – jak vidíte, dokázal to. Je to náš rozený chovatel. Nejraději by s nimi i spával.“

Kamera objíždí stěny s oválnými, bíle vroubenými okénky, zamíří ke kruhové kopuli s pohyblivou násypkou z podstřešní zásobárny.

„Krása spojená s účelností milí diváci opravdu není u Rodinoviců jenom prázdnou frází – to jejich heslo vidíte uskutečněno na každém kroku,“ konstatuje reportér.

Vchází asi patnácti letý chlapec s velkým košem mrkve.

„To je náš Sivka,“ představuje jej Rodin. Chlapec se mlčky ukloní. Mají zde všichni tak zářivé oči? Napadne bezděky reportéra – je to proto, že jsou citliví a šťastní?

„Co jsi těm koním slíbil za to, že si nenadělají do pokoje?“

Chlapci blesklo v očích, postřehl stín posměchu v hlase.

„V našem údolí jsou moudří koně, stejně tak jako lidé,“ řekne důrazně.

V hlase je hrdost Rodinovce.

Ozve se cupot malých kopýtek a zařehotání. Všichni pohlédnou ke vchodu.

Lidé před obrazovkami se rozesmáli.

Přibíhá plavé hříbě s pyšně zvednutou hlavou, mezi ušima má připevněnu mašličku.

„Co tu chceš, ty nezbedo, ty jsi se přišla pochlubit?“ směje se Sivka, „to tě Mira tak naparádila, vid’?“

Hříbě kývne hlavou.

„Tu máš mrkvičku a běž, já hned přijdu, ano?“

Hříbě opět přikývne. Popadne z dlaně mrkvičku a přejeje chlapci po tváři něžně nozdrami. Sivka je ještě pohladí. „Běž už, vždyť já hned přijdu.“

Hříbě slabě zařehotá a už uhání z maštale ven.

„Vy je tu naučíte ještě mluvit,“ zakroučí hlavou reportér.

Dusot kopytek zanikal a všichni vyjdou z pavilonu. Sivka zamířil směrem, kterým zmizelo hříbě. Rodin s reportérem došli k světlezeleným boudičkám. Domov králíčků. Bílá krajka Rodikonu tvoří oplocení travnatého ráje králíčků těch nejkrásnějších barev.

„A tam?“ ukáže Heran zvědavě na vykukující střechu pavilonu v kruhu lip a záplavě žlutých drobných kvítků.

„Včelín, ale tam s vámi raději nepůjdu. Včelky vás neznají.“

„To se zde našli lidé, kteří tomu rozumí?“ podivil se Heran.

„Lidé zde mají rádi všecko živé a tak si vztah k včelkám někteří velmi rychle našli. Odborné znalosti získali od skutečných včelařů a zodpovědnost a svědomitost mají všichni tito lidé vrozenou,“ zadíval se Heranovi do očí Rodin.

Kamera jede podél skal, kde jsou jako poloviny několika poschoďových dortů terasovitě zbudovány záhony jahod.

„Vidíte nahoře nad tou pyramidou ten kousek trubky? Když neprší, stříká tudy jemný deštík. V případě, že prší příliš, vysune se přes celou pyramidu kruhový kryt a jsou jako pod deštníkem.“

„Milí diváci, vidíte se mnou všecko sami. Co k tomu říci? Jen to, že pozorné a šetrné zacházení se v tomto údolí nevztahuje pouze na lidi, ale prostě na všechno!“

Rodin prostě přikývne.

„Právě proto, že jsme LIDÉ, je naší povinností uchránit vše, co jen lze.“

Pomalou přicházejí k polím...

Obrazovky na celém světě září a miliony lidí před nimi se zadržným dechem netrpělivě čekají, co uvidí dále teď hlavně zahrádkáři a zemědělci.

Divákům se před očima objeví rovné pruhy polí čtyřmetrové šířky, lemované pásy ostružin, malin, lískových keřů i nízkých ovocných stromků.

„Podívejte se,“ upozorňuje Rodin na čtvrtmetrové žíhané pruhy podél polí.

„Jsou ze stejné hmoty jako cestičky a slouží jako koleje našemu polnímu stroji, který má přesně šířku pole. Jede si po nich. Obloukem jsou vedeny na další pole, nakonec do garáže. Nic se nerozjezdí, nezničí. V prázdném oblouku je nádrž s vodou a lavička se stolkem.“

Heran se se zájmem sklonil ke klasům. Jeden utrlh a položil na dlaň před kameru.

„Ačkoliv je do žní ještě hodně daleko, vidíte už teď, jak je klas veliký.“

„My si totiž opatrujeme i pole. Když je příliš sucho, kropíme,“ ukáže půlobloukovým krytem schovanou trubku, táhnoucí se po celé délce pole, „když prší příliš, držíte nad polem deštníky,“ vybuchne se smíchem Heran.

Rodin mlčky přistoupil k poli a z jeho kraje vytáhl ze zelené trubky, v zemi pevně zabudované, silnou tyč z Rodikonu. Popošel několik kroků a vytáhl ještě jednu, na druhé straně pole opakoval totéž.

„No tohle!“ nezdrží se výkřiku reportér.

Nad polem je napnutá tenká, pevná, průhledná folie jako stříška spojena okrajovým magnetem uprostřed pole.

„Tato folie je prakticky nezničitelná, může sloužit desítky let. Z tohoto pruhu pole máme výnos, který vy dosahujete teprve z trojnásobné plochy,“ zadíval se Rodin na reportéra.

Několik hmatů a folie i tyče mizí opět v zemi, pečlivě schovány pod krytem.

„Jó, to my jsme velkorysí,“ zahučel vedoucí velkého družstva v které si zemi. „Metrák sem, metrák tam. Že jo, Barde,“ pohladil velkého hafana, který věrně s ním sledoval televizi. „To jsou lidé, kteří si ještě váží země živitelky. My jsme ten vztah k půdě časem nějak poztráceli.“

Kamera jde opět v patách Rodina a reportéra – teď došli k obrovskému plexisklovému hangáru s důmyslnými větráčky, který slouží k úschově slámy a přešli ke garáži. Průhledná, prostorná hala ukrývá světlezelené vozidlo vejčitého tvaru. Vršek

je plochý se šesti pohodlnými sedátky. Na oblých bocích obrázky – znak – klas ovinutý růží.

„Před sedátky jsou otvory, kudy se vysunuje sláma,“ ukazuje Rodin. „Naši lidé by si ani za nic nenechali ujít tu radost z vůně dozrálého obilí. Obejmou snopek rukama, připravenou pružinou jej otočí a položí jej na skluzavku, která ho dopraví na vlečný vozík a veze dál ke zpracování.

Na další se vysouvají pytle se zrním – jedou po stejných kolejkách za sebou.“

„Je neuvěřitelné, milí diváci,“ obrací se Heran na kameru, „jak zde vše působí, řekl bych útulně – zde je radost pracovat!“

„ANO, RADOST PRACOVAT,“ zdůrazní Rodin, „a to právě váš svět lidem vzal. Práce by měla být radostí, ne nutností!“

„Mluvíš nám z duše Rodine,“ šeptají vděčně miliony lidí, oči upřeny na obrazovku. „Žít při té práci, necítit to svištění biče nad sebou – dělej, dělej, rychleji, rychleji!

Ano, spěch v nás zabil radost z práce, zabil v nás tu nádhernou schopnost z práce se radovat – NEJSME NIC NEŽ MODERNÍ OTROCI.

Dělej, dělej, dělej at' jsou zisky větší – komu kdy šlo o člověka – a život je tak krátký.

Vyšli z garáže a vracejí se kolem polí. Kamera ještě velkým obloukem přejíždí ty pruhy polí, lemované úrodnou zelení.

„Posedíme chvíli v altánku, poblíž na lavičce sedává ADA. Jistě nám něco zazpívá. Skládá své písně podle pocitů přírody,“ dále informuje Rodin.

„Podle pocitů přírody?“ užasle na něj pohlédne reportér.

Rodin vážně přikývne.

„Ona to opravdu cítí. Kdysi se tu přehnala smršť – nejvíce to odnesly růže. Složila tehdy píseň ZMAR – když jí zpívala, svíralo se nám srdce, nikdo se nedokázal zasmát. Zpívala, jak to cítila – ale když viděla, jak to na nás zapůsobilo, začala pečlivě prohlížet zahrady, nacházela uchráněná poupata a druhý den vznikla píseň ZACHRÁNĚNÁ KRÁSA. Všem nám zvedla hlavy.“

Blížili se k altánku. Částečně zakryta keří, seděla poblíž cestičky mladá žena. Reportér tam hned zamířil, ale Rodin jej zadržel – viděl, jak polekaně vzhlédla.

„Tady bereme ohled na plachost, pojd'te do altánku,“ pobídl Herana.

„Zase ta nádherná krajka Rodikonu, přejede reportér rukou po stěnách altánku.

Posadili se a Heran zase otevřel svůj blok – má ještě tolik dotazů!

Připravil si pero, ale pak strnul – naslouchejte...

*ZA JITRA VDECHNEŠ PRVNÍ VŮNI,
ZASLECHNEŠ PRVNÍ PTAČÍ HLAS,
PAPREK SLUNCE CESTU ZNAČÍ,
KAŽDĚMU Z NÁS! KAŽDĚMU Z NÁS.
ZDE V RODINOVĚ ÚDOLÍ,
BÝT ČLOVĚKEM UŽ NEBOLÍ...*

Hlas dozněl a Heran sedí bez hnutí. Kdy naposled slyšel takový čistý, vroucný hlas.

Povzdechne: „Před kameru milí diváci zpěvačku nedostaneme – musíte si ji k tomu hlasu tedy představit. Je stejně krásná, jako její hlas. Zde v Rodinově údolí být člověkem už nebolí, zní mu v hlavě – je neuvěřitelné, jak některá slova s melodií se celého člověka zmocní.

*TAM V RODINOVĚ ÚDOLÍ
BÝT ČLOVĚKEM UŽ NEBOLÍ...*

Šeptají si lidé před obrazovkami na celém světě a ve všech jazycích.

V neděli sedává Rita před televizorem pravidelně – není již schopna jiné akce. Únava, únava! Týden v ustavičném hluku poznává ničivě její křehkou krásu. Než takhle žít, je lépe všecko skončit...

Tato myšlenka jí hlavou teď prochází často. Sedí s přivřenýma očima. Když je otevře, zahledí se na malou zásuvku bílého stolu.

Nastrádané tablety – už by stačily... Rozpuštěny ve sklenice vody – znovu zavře oči... Stačí jen dát je do vody... Stačí jen vypít... Už by neslyšela žádný hluk, už by necítila nikdy tu strašnou únavu – bylo by mi dobře...

V té chvíli se ozvala v televizi melodická znělka.

Je krásná, pomyslela si Rita – velmi krásná... Otevřela oči.

„Přímý přenos z Rodinova údolí,“ ozval se hlasatel.

To si ještě poslechnu – ještě naposled si to poslechnu – ještě naposled se na to podívám.

Zaposlouchala se, unavené oči se široce otevřely, napřímila se, zpozorněla... Nevěřicný úžas s narůstající radostí.

NEJSEM SAMA! NEJSEM SAMA! TAM JSOU LIDÉ
JAKO JÁ...

Rodinovo údolí... „Zde v Rodinově údolí. Být člověkem už nebolí.“

Rita naslouchá a má slzy v očích...

Když přenos skončil, přiskočila k zásuvce – pero, dopisní papír – pohlédla na tablety a v příští vteřině letěly do smetí.

Rodine!!! Pero letí po stránkách a končí ODPOVĚZ BRZY!!!
Závisí na tom můj život – já už takhle nemohu dál!

RODINE – kolik životů si dnes zachránil!

Na poště se úředník užasle zadívá na předloženou adresu. „Prosím vás, a kde to vůbec je? To Rodinovo údolí? Tam jsem ještě nikdy nic neposílal.“

„Ve státě SONDYI – pošta Rodinov. Teď tam nebudete stačit doručovat, to se s vámi vsadím!“ vykřikne jásavě už na odchodu a zatočí se jako v tanci.

Je neuvěřitelné, jaký zažije člověk pocit štěstí, když zjistí –

ŽE NENÍ SÁM!!!

V malé vesničce Hůřečka, sleduje tetka Chomáčková přímý přenos s upřímnou pozorností.

„Poslyš Tondo, když tak na to koukám a trochu zapřemýšlím... Vždyť u nás by to mohlo být také pěkné, no řekni, my nejsme tak kór citliví jako tam ti, měli bychom dál kravičky a vepřiky, lesy tu máme kolem dokola krásné. Kdyby se vystěhovala ta jedovatá drbna Šestáková a ta ožralkovic rodina Hampejzů – kdyby nám tu jejich děcka, vandalové a neřádi všecko neničili – kytiček od Andulky by bylo dost, ta ráda rozdává sazeničky – pobesedovat jednou za měsíc u Josefa v hospodě – jeho Vendulka to tam udržuje čistý, i kytičky má na stolech – a Věrka Dohnalovic by nám mohla zazpívat, má hlas jako slavíček. Vždyť ti mladí by se nemuseli všichni hrnout do fabrik do města – zůstat tady a udělat si to tu hezký – no, co říkáš Tondo?“

„Na tohle poslední ti řeknu – ti mladí jsou teď jak splašení po módě – doma má pět sukní, ale musí mít šestou a tak se honí jako otrok. A co se týče těch neřádů, jak se jich chceš zbavit?“

„No, snad jim pohrozit, docela vážně, i té drbně, že jestli nepřestanou se všemi lumpárnami, tak je sakumprásk vyvezeme ze vsi a vyklopíme někde daleko v lese.“

„To by šlo,“ zasmál se starý strýc Chomáček a v očích mu zablesklo šibalství, „naložit jim všecko a vyvézt hodně daleko do lesa. Takový náš vlastní venkovský soud – spravedlivý k lidem. A už vidí, jak s gustem pomáhá kdejaký správný chlap ze vsi.“

Strýc Chomáček se najednou rozchechtá, plácne tetku po koleně... Chechtá se.

„Víš, na co jsem si teď vzpomněl? Asi před pěti lety byl na naší trati moc prima průvodčí. Dbal na pořádek ve vagónech, ostře napomenul, když viděl, že někdo odhazuje slupky nebo papíry pod lavici – na druhé straně z gruntu dobrý člověk. Bába, která vezla zavazadel na čtyři ruce, mohla počítat s tím, že až bude vystupovat, bude tenhle průvodčí po ruce a pomůže jí s tím. Takový opravdový člověk, víš. A toho strašně štválo, když zjistil poničený vagón – však víš, co někteří dovedou. Dal si práci a vysledoval ty vandaly, co mu rozřezávali sedadla, rozbíjeli okna. Dával si pozor,

v kterou dobu jezdí a kde vystupují. Domluvil se se svým strojuvůdcem, s partou kulturistů a jedním dobrým policajtem na ten určitý den a hodinu.

Kulturisti měli radost, že je někdo potřebuje a taky z toho měli legraci. Navlékli se do teplákových souprav, přes obličej přetáhli punčochy s dírami pro oči a když vlak podle domluvy na chvilku zastavil uprostřed polí, asi tak osm kilometrů před stanicí, kde ta banda vždycky vystupovala, vtrhli do toho kupé a vynesli je ven jako králíky s upozorněním, že si takhle pošlapou domů pokaždé, když ve vlaku udělají binec. Ten den zrovna přišlo a oni se pěkně prošli. Venku stál v tom místě schovaný hlídkový vůz – sledovali je, aby třeba ve vzteku neudělali po cestě další lumpárnu. Ale zdálo se, že je to pořádně vzalo.“

„Jo,“ pokývne hlavou strýc Chomáček, „když je na některé lidi zákon slabý, musí to vzít do rukou silní a spravedliví lidé sami. Od té doby jezdili jako beránci.

V altánku se v té chvíli Heran dostává ze zajetí krásného hlasu a zvedne opět zápisník. Rodin se na něj vyčkávavě dívá.

„Sportujete zde? A jak?“

„Ovšem, máme zde pěknou síň sportu a tance – pěstujeme zdravé, silné tělo, krásu pohybu, postřeh, pružnost – ovšem nic co by mohlo lidi zmrzačit a nic co je agresivní – tedy žádný box nebo zápas – to tyto lidi ani v nejmenším neláká.“

„To se ale nedokážete bránit!“ v Heranově hlase je opět útočnost a trochu posměch.

Přibíhá asi dvanáctiletý chlapec.

Pozdravil a vyřizuje.

„Margita se ptá, kam má nachystat pohoštění?“

„Ať je tak hodná a připraví něco studeného do pavilonu Hostů.“

Rodin se na chlapce zadívá s úsměvem a tomu zazáří oči.

„Ti lidé se tu mají opravdu rádi, to se pozná,“ sleduje ty dvě tváře Heran.

Najednou se mu mihne hlavou zlý nápad. Zadrží chlapce, který již chtěl odběhnout.

„Poslyš, kdyby tě někdo chtěl uhodit, umíš se bránit?“

Chlapec se na něj užasle zadívá.

„Proč by mě chtěl někdo uhodit?“

„No řekni, dovedl by ses úspěšně bránit?“ Dále útočí Heran.

Chlapcovy oči se na zlomek vteřiny setkaly s Rodinovým.

„No, braň se!“ napřáhne reportér ruku k ráně.

Vzápětí vykřikne a stáhne ruku rychle zpět. Zahlédl bleskový pohyb ruky a s úžasem hledí na svou dlaň, po které se táhne rudá cestička spáleniny.

Chlapec stojí zbledlý a pravá ruka nepozorovaně zlehka otočila a zacvakla úzký, oranžový kroužek na levé ruce.

Rodinovy a chlapcovy oči si zase ve zlomku vteřiny něco řekly. Porozumění beze slov...

„Je to jiný svět,“ usměje se Rodin matně a položí chlapci ruku na rameno. „Běž a hned vyřid' Margitě, co je třeba.“ Obrátí se k Heranovi.

„Budete mít památku na Rodinovo údolí – ta jizva vám už nikdy nezmizí.“ Jeho hlas zní v tu chvíli bezbarvě a přivřené oči se zahledí na reportéra.

„Umíme se bránit, je-li to nutné. Dobrý člověk se musí naučit bránit.“ Vstane a oba vyjdou před pavilon.

Škoda, že teď Rodin nemůže slyšet tu bouři nevole, která se zvedla po surové akci reportéra, nejen v hale hotelu Květ, ale všude před obrazovkami.

„Ten blbec,“ zahučí profesor Zorba hněvivě, „byl si moc jistý, že mu tam nedají na oplátku přes držku. Dobře mu tak. Co si vykoledoval, to má. Přímý přenos je výborná věc, nemohou to vystříhnout.“

V tom všichni strnou – je slyšet prudký dusot kopyt a vzápětí se z ohybu cestičky vynoří tryskem pádící bílý kůň. Nádherný hřebec se před Heranem vzepjal s kopyty hrozivě namířenými.

„Aro, stůj!“

Rodin strhl reportéra stranou v poslední chvíli – kopyta dopadla těsně vedle něho neškodně do trávy. Oba stojí bledí, když vzápětí

doběhla ještě Arova družka. Zastavila se a rozčileně pohazuje hlavou. Rodin k nim přistoupil, obejmul obě ty krásné hlavy, šeptá jim uklidňující slova, hladí konejšivě bělostné hřívy. Heran se vzpamatovává z leknutí, hledí střídavě na Rodina a na koně – to snad není možné – vždyť ONI MU BĚŽELI NA POMOC!!! Dobíhá udýchaný Sivka.

„Co se stalo Rodine? Aro najednou zneklidněl, začal pobíhat, až se rozeběhl a přeskočil ohradu, a tryskem k tobě. Běluška ho následovala. Co se tu stalo, tohle ještě nikdy neudělali.“

Sivka upře pohled na reportéra, „museli vycítit něco zlého!“

„Už je zase všecko v pořádku Sivko, jsou to prostě praví kamarádi,“ hrábne do kapsy – hebké tlamy opatrně berou cukr z dlaně – a pak už odbíhají. Bílé hřívy za nimi vlají jako prapory přinášející mír.

Reportér už setřásl leknutí, ruku si převázal kapesníkem.

UVĚDOMUJE SI, ŽE VŠECKO VIDĚLY MILIONY LIDÍ A JE MU JASNÉ, NA ČI STRANĚ BUDOU JEJICH SYMPATIE. SNAŽÍ SE TEDY ZACHRÁNIT, CO SE DÁ.

Napřimuje se, do výrazu tváře se mu částečně vrací jeho arogance.

„Nu, smažme to! Jako pokus to bylo dobré ne?“

Rodin se na něj vážně zahledí.

„Čin nelze smazat, často ani napravit. Jako pokus to šťastný nápad rozhodně nebyl.“

„Pojďte,“ jeho tvář je už zase klidná, „myslím, že máte ještě hodně dotazů.“ Pohlédne na jeho zápisník.

Lavička skoro skryta v keřích – posadili se.

„Nejvíc naše posluchače zajímá, co všechno probíráte na vašich debatních večerech?“

„Ano, na ty se zde každý těší. Jednak se zde proberou vždy všechny připomínky, nápady, návrhy, které jsou anonymní a které vždy nejstarší chlapec vybere ze schránky každého domu. Pak následuje zábavný pořad, na který se všichni těší. Přál bych vám slyšet ty bouře smíchu a ovací při satirických scénkách, které zde chystá náš Olin z různých poznatků přinesených z toho vašeho světa.“

„Je o mně řeč?“ vynoří se velký mladík ze zákrutu cestičky.
„Dobrý den,“ pozdraví reportéra a obličej mu svítí šibalstvím.
„Když jsi se tu objevil, tak nám zazpívej tu písničku z posledního večera,“ vyzve jej Rodin.
„Proč ne,“ chlapec se rošťácky zasměje, a zastepuje...

*Vše má svoje hranice,
vše má svoje stop.
Mít lásky je teď módou,
módou když jsi snob.*

*Muzika co drásá uši,
otupuje tvoji duši.
Cit a krása zmizela,
ze světa snad docela.*

*Po pár sklenkách se ti zdává,
že vedle sedí ta pravá.
Druhý den už nepoznáš,
která je ta její tvář.*

*Tak žít však si žádá móda,
bere tě jak velká voda.
Strká tebou tam i sem,
bláznem jsi a otrokem.*

Prudce se otočí a zastepuje.

*Slyšte moji milí,
slyšte smutnou zkazku,
jak skončili ti, co móda
vedla na provázku.*

*Byl jeden kluk Mód'ák,
děvče Módice,*

*hodili se k sobě –
přepřevelice.*

*On však běda, jednou
s módou nestihl krok,
a Módice milá,
měla z toho šok*

*Jednou sukni módní –
nestihla Módice.
Módáka z toho mohla –
ranit mrtvice.*

*Pilně sledovali
módní proslovy,
nepropásli módu,
nosit okovy.*

*Když začala móda
vláken z kokosu,
věšeli si také
kroužky do nosu.*

*Módy že se vždycky
tak věrně drželi,
když módou
bylo umřít,
no tak umřeli.*

Chlapec končí dlouhým truchlivým hlasem.

*Špatně skončil Módák
a jeho Módice,
jež to nepoznali
kde je hranice.*

„Ach jó,“ zatočí se se smíchem, zastepuje a odbíhá. Ještě se otočil.

„Nepotřebuješ nic, Rodine?“

„Nic Oline, děkuji.“

Heran stiskl rty a pomyslí si posměšně.

„Na vaše údolí by se taky dala složit písnička, třeba výsměch věrnosti, precitlivělosti, ohleduplnosti,“ a najednou si hořce uvědomí, že by se tím vlastně jen projevila ta ubohá citová úroveň, jaká v jejich světě panuje. Jistě, lze se všemu dobrému a krásnému vysmívat – ale není to jen závist?

Všechny záchvěvy jeho tváře pečlivě sledovala kamera, sevření rtů, skrytý výsměch... Všecko si z jeho tváře diváci přečetli. Kolik jich pocítilo hněv a kolik se z jeho cynizmem ztotožnilo?!

„Můžeme pokračovat?“ obrátí se na něj Rodin, „víte, na našich večerech se hovoří skutečně o všem, co každého jednotlivce zajímá, nikdy žádný dotaz neodbydem mávnutím. Ovšem,“ pohlédne na Herana Rodin, „mnohomluvnost se u nás napětuje – na tom jsme se shodli všichni, že je na to škodě lidského času – života. Účast, skutečný zájem dobrat se správné odpovědi – to charakterizuje atmosféru našich večerů.“

„Ale bude to něco podstatnějšího, co vás všechny spojuje?“

„Ano, hluboká víra v člověka, jako jediného nositele a vykonavatele té vesmírné jiskry – MYŠLENKY!“

„Hluboká víra v něco, to je vlastně náboženství,“ podotkne Heran.

„Není důležité, jak to nazvete – důležitý je dopad myšlení na člověka – žije se mu tak lépe? Je šťastnější? Ve všech těchto lidech je vnitřní zákon – přes všechnu precitlivělost, neuvěřitelně silný. Nikdo z nich by nedokázal například zabít.“

„Ani ve válce ne?“

„Nikdy by do války nešli! Nikdy! Je-li je něco zárukou míru, tak je to MYŠLENÍ TĚCHTO LIDÍ!!! Je to jiný, nový postoj k životu.“

Lidé slyšíte?! Lidé na celém světě SLYŠÍTE !!!

„Vy zde máte lidi různých vrstev, že?“

Rodin se na Herana zadívá s povytaženým obočím.

„Ten váš dotaz je už hodně, hodně zastaralý – vy asi tím myslíte, že jsou-li zde chudí a bohatí pohromadě?! Ale tímto způsobem se lidé už dávno přece přestali dělit – my zde máme jen jedinou vrstvu lidí – VRSTVU LIDÍ S VYSOKOU CITLIVOSTÍ! Vždyť majetek lidí se tak často střídá! Jednou ho lidé mají, podruhé jej ztratí a získají jej zase jiní! Ne, toto dělení – to pro nás už dávno není směrodatné! Jen jedinečnost citu a vnímání je trvalé.“

„Jaký je váš názor na rovnost mezi lidmi?“

Rodin se usměje.

„Dejte lidem stejné hmotné možnosti a sledujte jednotlivce, jak s nimi budou nakládat – KAŽDÝ PODLE SVÉ DUŠEVNÍ ÚROVNĚ. Můžete je mnohé naučit, ale nenaučíte je shodně vnímat, ze stejného se radovat – LIDÉ SI NIKDY NEBUDOU ROVNI!!! Tito lidé zde jsou pracovití, skromní, nároční – POUZE V OBLASTI CITU – věčný přepych je neláká.“

„Ovšem obydlí, která jste jim poskytli?!“

„Viděl jste tam něco přepychového? Možná se vám zdá přepychem čistota, že si lidé zde mohou po práci zaplavat, osvěžit se? Pro ně je čistota životní nezbytností – je neoddělitelná od SMYSLU PRO KRÁSU!“

„Nenajdete zde drahé šperky, přepychové kožichy – v tom směru také nemáme strach z lupičů,“ zasměje se Rodin, „zde není co ukrást.“

„Přepych je už to, že bydlí v domech z toho vašeho Rodikonu – víte, co by vám v našem světě za to zaplatili?!“ skoro vztekle vyrazí Heran.

„Jaké štěstí, že namůžete každého přimět, aby vám svou myšlenku prodal za peníze!“

Heran se na něj pozorně zahledí.

„Za co vy by jste dal svůj Rodikon?“

„Za další část území pro takové lidi!“

Heran se mu dívá do očí, ten člověk nedokáže myslet vůbec na sebe.

Kolem přešlo asi desetileté děvčátko – ukloní se na pozdrav. „Haničko, buď tak hodná. Přines dva naše sandálky a jeden náš košíček,“ obrátí se na reportéra, „ať vidíte, co tu v zimě vyrábíme.“

Děvčátko se rozběhlo k dílničkám ve skále. Ve chvílce je zpět, celé zadýchané a s rozzářenýma očima podává Rodinovi žádané.

„Podívejte,“ zvedne Rodin před kameru silnou podrážku, dobře pro chodidlo vytvarovanou. Zdá se, že je ze speciální pěnovky. Po celém obvodu třetí malé obloučky, že vypadá jako obháčkováná. Pak zvedne svazek nejrozličnějších pásků různých barev zdobených i materiálu.

Položí vše na lavičku a pobídne děvčátko.

„Haničko, udělej sváteční sandálky!“

Hanička pozorně prohlédne svazek pásků, pak vyjme zelený sametový. Šikovné prstíky proplétají sametku obloučky. Netrvá dlouho a navléká si na nohu hotový sandálek, přes kotníček křížem stažený.

Kamera se dívá na každý pohyb.

„A teď, jeden na všední den.“ Vyzve ji opět Rodin.

Hanička pozorně vybere tmavší, pestrý proužek – a netrvá to dlouho a před kameru nastrkuje druhý obutý sandálek.

Heran prohlíží podrážku, tahá za obloučky.

„My jsme tu šetrní hospodáři, ta podrážka vydrží deset let. Obloučky jsou jejím středem propojeny navzájem, tak že se nevytrhnou. Už jsme je zkusmo dali na váš trh. Je o ně velký zájem, zvláště mladí, chudší lidé je přivítají. Jsou velmi levné. Vezme teď do ruky košíček. „Toto je zase určeno pro staré a nemocné lidi. Jak vidíte, je možno jej celý zakrýt tak, že je dobrý do deště nebo sněžení. Jeho držadlo má trvalou teplotu osmnáct stupňů i v nejkřutějších mrazech.“

„Zase váš Rodikon?“ vydechne se závistí Heran.

„Zase,“ usměje se Rodin.

„Haničko, ukaž náš talisman!“

Děvčátko sejme z krku světle oranžový, oválný přívěsek na bílé šňůrce.

Heran jej pozorně prohlíží, natočí dlaň na kameru.

„Je na něm, milí diváci, překrásná, jemná práce – znak Rodinovců – klas ovinutý růží, stříbřitě se lesknoucí.

Obrátí se na Rodina.

„Po dnešním přenosu bych řekl, že si tohle budou věšet na krk všichni, kteří vám budou fandit.“

A teď záběr naplno na Rodinovu tvář, na jeho moudré oči.

„Stane se to poznávacím znamením citlivých lidí!“

Heranovi se rozšíří oči v náhlém poznání.

„Vzniknou Rodinovci?“

VZNIKNOU RODINOVCI!!!

„Budeme přívěsky sami vyrábět. Víte, mají totiž mimo svou jemnou krásu také určité vlastnosti. Jsou z našeho Rodizolu, který trvale drží teplotu těla a pak, kdo jej nosí je mu dobře.

A NECÍTÍ SE NIKDY SÁM!!!

Vkládáme do každého kousku částečku svého srdce.“

„Toho až se u nás chytanou kšeftaři!“ vyhrkne reportér.

Rodin zavrtí hlavou.

„Mohou napodobit jak barvu, tvar, vzor, ale to teplo, které je v nich ukryto – to do něj žádný kšeftař na světě vložit nedokáže. Ale i ty jejich napodobeniny budou všem hlásit, že chtějí být s námi!“

Rodinovy oči se v té chvíli zahleděly do kamery a je v nich celá síla jeho osobnosti.

A lidé na celém světě to cítí!

A LIDÉ NA CELÉM SVĚTĚ TO CÍTÍ!!!

„Podle našeho měřítka lidských hodnot stojí tito lidé na nejvyšším stupni žebříčku!“

„A protože jsou už vzácní, chcete je uchovat pro budoucí generace?“

„Víte, je taková pradávna pověst, že v určité době, v době ohrožení světa, se v jednotlivcích zosobňuje strážný DUCH. Chrání lidské hodnoty, varuje a ukazuje správný směr!“

„Přehlédneme-li historii lidstva – ona to nebude jen pověst,“ zamyšleně pronese Heran.

„Vy v našem světě Rodine, byste byl ve chvíli milionářem. Měl byste, na co jen byste si vzpomněl. Hýčkali by vás všichni okolo vás!“

„Ano, protože by jen očekávali moje nové a nové objevy v chemii, které by pro ně znamenaly nové a nové zisky – nic jiného!!!“

„Tady v údolí mám hodnotu jako ČLOVĚK – rozumíte mi? Asi ne.“

„Máte svůj vlastní žebříček lidských hodnot?“

„Ano, odlišný od vašeho. Máme zde zákony, které se neučíme z paměti. Máme je v krvi a projevují se činem!“

SEBEKRÁSNĚJŠÍ SLOVA JSOU MARNĚ ZASETA,
NEVZKLÍČÍ-LI V ČINECH!!

„Ve vašem světě je záplava prázdných slov,“ obrátí se na Herana a ten sevře rty a pomyslí si, že velká většina lidí se slovy živí, on právě také i když mnohdy na váze pravdy by příliš těžká nebyla.

Tak je to Rodine, a ne jinak. Slyší ten souhlas milionů lidí? Zahučel jako bouře...

Reportér by rád řekl něco uštěpačného, je tím pověstný, jenže říkejte něco uštěpačného, když vám kamera právě přejela od shora dolů celé to nádherné údolí – tento RODINŮV SKUTEK.

Je to přímý přenos, nic nevystříhneš – tady vzklíčila jeho slova. Údolí jakému není rovno! To není letovisko boháčů!

ZDE JE ŠLECHTA DUCHA – , která deset let nosí jedny sandály, pomyslí si vztekle Heran. A něco se v něm vysmívá – tak proč se vztekáš? Závídíš? Závídíš!

Hanička už odběhla.

Heran sedí vedle sandálků a košíčku, které budou vyrábět tito lidé – přednostně pro chudší, staré a nemocné.

Hanička mu ponechala v ruce medailónek – záměrně? Kdo ví? Cítí jen, že by jej strašně nerad dával z ruky. Krucinál, pomyslí si – copak mě tu očarovali? To je přece nesmysl, aby tahle drobná věčička mohla způsobit, abych se cítil dobře. Sklání hlavu nad jemnou řezbou – klas a růžička – co to se mnou je?

Rodin mlčky pozoruje, jak sevřel v ruce jejich talisman a ptá se pokojně.

„Cítíte se dobře?“

„Ano, ale stejně tomu nevěřím!“ vyhrkne prudce.

„Ale nerad byste ho dával z ruky, že?“ usmívá se Rodin.

A Heran se slyší, jak říká:

„Byl bych moc rád, kdybych si ho mohl ponechat.“

„Stydíte se přiznat, že na vás působí a vidíte, toto je známka skrytého citu. Ponechejte si jej, Haničce udělají jiný. Ale je dobře mluvit pravdu, my jsme zde na to zvyklí. Proč vy nedokážete přiznat – od chvíle, kdy jste jej sevřel v ruce, cítíte dobrý pocit, je vám dobře, jak už vám dávno nebylo. Je to tak?“

„Je ,ale...“

Rodinovi náhle bleskne v očích a naplno se rozesměje. Kamera to všecko zabírá.

„Máte strach, že byste nám zadarmo dělal reklamu? Věřte mi, že mi reklamu opravdu vůbec žádnou nepotřebujeme!“

„Děkuji,“ rozpačitě ze sebe souká reportér, pomalu navlékne medailónek na krk a schová si ho pod košili. Pak honem nahlédne do bloku.

„Máte zde děti školního věku?“

„A různých národností,“ dodá Rodin. „Dostává se jim základního vzdělání a hned připojujeme výuku tří jazyků. Sledujeme

pozorně u každého, objeví-li se u něj výrazný zájem určitého směru – což je pochopitelně spojeno s druhem schopnosti. V té výuce pak pokračujeme s větší intenzitou, na úkor předmětů, o které zájem nejeví. Byli, jsou a budou jednostranně zaměřeni lidé – dosahující obrovských výsledků jen v tom, k čemu jsou vyloženi uzpůsobeni a tak je zbytečně nezatěžujeme v jiných oborech. V naší knihovně i na filmech se najdou ve svém zájmovém směru vše až do nejnovějších poznatků.“

„Ale, teď trochu odbočím a sice ke zprávě z vašeho světa, která mě potěšila,“ pohlédne Rodin na reportéra.

„Prý se tam u vás začaly vytvářej ojedinelé skupiny, kteří si říkají STRÁŽCI HODNOT, zřejmě mladí lidé s láskou ke krásě a umění,“ usměje se.

„Kdož ví, zda-li ne budoucí Rodinovci. Jejich činy nesou pečeť romantiky. Spojili se se skupinou siláků, kteří rádi pomáhají dobré věci a údajně v březnu minulého roku pozdě večer, zabouchal někdo prudce na dveře policejní stanice. Když otevřeli, našli vzteklého kluka, svázaného v poštovním pytli s připevněným lístkem a fotografií, který oznamoval, že je to ten, kdo poničil krásnou sochu ve známém parku. Podpis na lístku byl „STRÁŽCI HODNOT“ a u toho obrázek ruky s výstražně zvednutým ukazováčkem.

Když kluka rozvázali, stěžoval si, že ho nějaký silák přehodil přes lavičku a dostal na místě pětadvacet na zadek – prý to počítali. Přiznal, že jich bylo víc, co se té vandalské práce účastnili, ale těm se podařilo utéct. Jména ovšem policie zveřejnila, protože kluk nemlčel a od té doby jejich činnost přestala.“

Rodin se směje.

„Je to jistě svérázný způsob jak chránit ve vašem světě krásu a umění, ale,“ pokrčí rameny, „na vandalismus vaše policie nestačí, tak si lidé pomáhají sami. Kéž by bylo více takových strážců hodnot – kéž by zmizela ta strašná LHOSTEJNOST z vašeho světa!“

V Rodinově údolí netušili, že v té chvíli již jsou na cestě k nim tisíce telegramů – do státu SONDYE.

Náhle se oba zaposlouchali. Několikrát za sebou se ozvala krátká znělka – třikrát...

Rodin se zvedl.

„To volá Zbyšek. Má službu ve velkém Přijímači. Půjdeme se podívat co potřebuje.“

Předběhl je větší chlapec, doběhl k Přijímači a prudce otevřel dveře. Nakoukne a se smíchem hlásí:

„Zbyšek se topí v záznamech! Pomóc!“

Několik lidí je předešlo. Rodinovy oči je mžikem přehlédly.

„Rone, Berto, Steve, rychle pomozte Zbyškovi třídit všechny zprávy – podle druhu naléhavosti. Objednávky na naše výrobky stranou; hlavně není-li tam volání o pomoc!“ Obrátí se na kameru.

„Vydržte, neztraťte odvahu k životu, vy, kteří se k nám obracíte o pomoc,“ a Rodinovy oči jsou plné účasti.

Tři postavy zmizely zatím v kanceláři Přijímače. Dveře zůstaly otevřené a tam se teď nakupili ostatní.

„Zbyšku, nechceš hodit záchranný pás? Podám ti bidlo, hodně dlouhé!“

Se smíchem i radostí komentují tu záplavu, s veselými poznámkami postávají kolem. Někteří odcházejí, když vidí, že jejich pomoci již není třeba.

„Milí diváci, už teď, během vysílání je ohlas na přímý přenos Rodinova údolí obrovský! Za chvíli budeme vědět, jakého druhu vaše zprávy jsou a zatím,“ Heran ukáže na skupinu vzdalujících se postav, „i toto má co do sebe. Všimněte si těch jemných odstínů pastelových barev oděvů, jak u žen tak mužů. Zapadají opravdu vším do té krásy přírody kolem.“

Kamera prodlévá u volně splývajících vlasů u krásně vyšitých čelních pásků, neodpustí si pohled na tu nádhernou pestrost vzdušných sandálků.

Z Přijímače se vynořil chlapec, rozhlédl se a rozběhl k Rodinovi.

„Rodine, rychle ty zprávy ze světa třídíme, jak nejrychleji to jde. Hodně je objednávek na naše výrobky, ale většina žádá –

UTVOŘENÍ DALŠÍHO RODINOVA ÚDOLÍ!!!

A víš, jak krásně nás nazvali? Chlapci se zachvěje hlas, do očí naskočily slzy.

LIDÉ, KTERÉ POLÍBILO SLUNCE.“

Reportér se zahleděl do země.

„V duchu jsem pro vás hledal pojmenování – ale toto vás vystihuje dokonale,“ říká docela jiným hlasem.

Heran zvedl hlavu a ptá se ztichlým hlasem.

„Ještě bych chtěl vědět více o vašem takzvaném vnitřním zákonu. Jak to, že ho v sobě mají jen někteří lidé?“

„Na to bych odpověděl tak, jako každý nemůže být umělcem. A není bez zajímavosti, že tato vnitřní síla se pojí s tak úžasnou citlivostí. Nemohou žít jinak, než jak cítí. Je v nich bytostná pravdivost – dnes ve vašem světě plném tatramanů jsou tito lidé živou vodou!

„Jsou živou vodou,“ šeptá i Eliška.

Sleduje s Tonym přenos od začátku.

„Ty jsi pro mě jediná na světě,“ šeptá jí Tony a políbil ji do vlasů.

„Tady se podle našich představ dá žít tak těžko, Tony. Nebylo by lépe žít v tom jejich světě? Napišeme tam, ano?“

Tony povytáhne obočí.

„Tam asi konstruktéra nepotřebují.“

„Ale ano, určitě, viděl jsi přece ty dílničky, ten jejich polní stroj – Tony, všechno bylo vyrobeno z toho jejich Rodikonu místo z kovu – jestli to není krásnější, a kdož ví, co to dovede – ty naše obrovské hlučné obludy – na mě z nich jde hrůza!“

„Má to něco do sebe,“ přikývne Tony. „Já osobně na kovu nijak nelpím.“

„Tony,“ Eliška hoří nadšením, „ty jsi dobrý člověk – já myslím, že bychom prošli tím jejich citovým sítem oba,“ a přitiskne se k němu, „napišeme tam?“

Tony má Elišku moc rád – ale vzdát se výborného místa, kde vše nasvědčuje tomu, že bude brzy vedoucím? Ctižádost, a vzdát

se auta ... I když si přiznává, že jízda se stále více stává nervákem a nebezpečím než požitkem.

„A ty, Eli, co tvoje paráda?“ pohlédne na ni po očku „tam žijí skromně!“

Eliška se rozpačitě kousne do rtu – uvědomuje si, že vše nedomyslíla. Údolí ji okouzlo – ale skromnost, krása přírody, spousta toho vědění tam nashromážděného – bylo by to pro ni? Je členkou baletního souboru – paráda, šminky, potlesk – ten zdejší svět ji drží příliš silnými drápky. Tony ji obejmě kolem ramen.

„My dva Eliško, se dokážeme s tím vším poprat a ledaco tady překousnout. Nás to Eliško neničí tak, jako je. My jsme nějak mezi tím. Můžeme si utvořit pro sebe takové miniúdolíčko, takový ostrůvek v bouři. Ti tam,“ mávne rukou k obrazovce, „to jsou lidé orchideje.“ V jeho hlase zní úcta.

„Já nejsem orchidej?“ nasupí se Eliška.

„Ty jsi moje růžička,“ uzavře Tony a zpečetí vše pusou.

„Pojďte se teď podívat na náš horký pramen – tito lidé zde jej našli ve velké hloubce, stejně tak jako výbornou pitnou vodu.“ Došli k půvabné jeskyňce v jejích skále, kde uprostřed z malé nádrže tryská proud horké vody. Reportér nastaví ruku.

„Opravdu je to tak milí diváci, ta naše malá kulatá země skrývá tolik překvapení, pokladů – jen mít radar k zachycení toho všeho.“

„Tito lidé jej ve velké míře mají,“ zdůrazní Rodin, „teď se mi vybavila vzpomínka na jednu krásnou píseň z jedné malé země ve středu Evropy. Zpívá se v ní:

– Ta naše krásná zem je zemský ráj –

„A mohla by být,“ dodá s trpkostí, „celá naše planeta takovým rájem.“

Vrátíme se teď do pavilonu hostů a já vám zodpovím ještě ty vaše zbývající otázky.“

Kamera vklouzla před nimi do pavilonu, kde už čeká lákavé pohoštění.

„Vezměte si, na co máte chuť a já zatím budu odpovídat na vaše otázky.“

„Pochopitelně mě nejvíc zajímá ten váš žebříček lidských hodnot a o čem nejvíce hovoříte na vašich večerech.“

Rodin přikývne.

„Začnu tou nejspodnější příčkou – tou nejhorší – ta už je životu nebezpečná – znamená hrůzu odlidštění. Takoví lidé dokáží smrtelně ublížit, zabít a jejich svědomí jim už nic neříká. Odumřel v nich lidský cit. Jakými hrůzami museli tito lidé projít, než k tomu došlo! Ovšem, teď jsou skutečným nebezpečím, a kdyby svět připustil volnost jejich konání, život na planetě by byl ohrožen k úplnému zániku.“

„Na různých stupních se objevuje čistě ekonomický vztah k životu, touha urvat pro sebe hmotně co se dá. Tato dravost je různá – někde přece jen ještě se záblesky svědomí a soucitu. Takoví lidé bývají často úspěšní, ale dobře se s nimi nežije. Jejich úspěch bývá často vyvážen utrpením druhých.“

„Pak je jedna zajímavá. Lidé propadlí celé své odbornosti. V hlavě už jen počítače. Jsou velmi výkonní. Jsou nebezpeční tím, že svému zájmu v důsledku vrozené schopnosti propadli tak, že už nevnímají nic jiného. Staly se z nich výkonné stroje, bez citu pro krásu a umění. Člověku je vedle nich zima. Ponoření do své práce, nechávají vedle sebe třeba narůstat zlo, aniž to postřehnou.“

Na další příčce je nebezpečnost kultu...

„To snad ne?“ podívá se reportér.

„Bohužel, je to tak – týká se to vašich vrcholových sportovců – vezměte ten váš fotbal. Víte, když dokáže fotbalový fanoušek ztratit vládu nad sebou do té míry, že mlátí kolem sebe a řve jako pavíán, to už ztrácí hodně ze své lidské důstojnosti.“

„Víte, když dokážete padnout na kolena před fotbalistou, který dal nejvíc gólů, nebo políbit ruce brankáři, který nepustil žádný gól – to už ze sebe děláte kašpara.“

„Vaši vrcholoví sportovci zasluhují obdiv a úctu k výkonu, kterému předcházeli úmorný trénink, k tomu sebezapření ve chvílích únavy, to jim nikdo neupírá. Ale zkuste s nimi pohovořit o citu, krásě, umění – pohlédnou na vás s nevrlym „nezdržuj!“

„Je správné ponechat všem zájmům své místo, ale nepřekročit hranici. Veškerý sport přece začínal pro potěšení z pohybu, měl přinášet radost a to se vám někam vytratilo.“

Heran mlčí celý nesvůj.

Pak se přece zmůže na otázku. „Jaký je váš názor na herce?“

„Skuteční herci, ten zvláštní druh lidí se schopností vžít se úplně do hrané postavy, ti se po spuštění opony vrací zase k sobě a své lidské důstojnosti.“

Rodin jistě tušil, co se dělo před obrazovkami, když pronesl svůj názor o sportu, o fotbalu a jeho fanoušcích – určitě to tušil, protože v té chvíli se díval naplno do kamery. Tušil ty bouře souhlasu i odporu. Tušil, že někteří sedí zamlkle a do hloubi duše se stydí, že si to vůbec neuvědomili a že je potřeba se na své chování dívat úplně z jiného úhlu.

A Rodin to tuší, Rodin to ví. Pomáhá jim dívat se na svět jinak, než je nyní jejich zvykem.

V tom zaslechli otevřeným oknem hovor a smích.

Reportér položí šálek a přistoupí k oknu. Asi tři metry od něj se zastavily dvě ženy. Jedna je tmavovlasá a – druhá – reportérovi se zatajil dech. Plavé vlasy se měkce vlní až na ramena, výrazné šedozelené oči, příjemný, citlivý hlas, chvílemi přerušovaný smíchem. Heran z ní nespouští oči, nevnímá hovor – vidí před sebou sen prvních let dospívání... Představa ženy, kterou by miloval. Všechno se v něm sevře, když ji teď má před sebou...

Neměl jsi čas hledat...

A tak mám rád tu, která je tu, výsměšně mu zazní v duchu cynická slova písničky.

Heran stojí, oči upřeny na tu usměvavou tvář se zářícíma očima – ty jsou neklamným znakem Rodinovců, cítí to nyní s určitostí. Dívá se na tu něžnou tvář, krásnou linii hrdla, ramen – je mi čtyřicet, není ještě pozdě...

Stojí, ani nevnímá, že se otevřely dveře a Rodin vyšel vstříc Borkovi. Klučina příběhl s velkou starostí. Zorka z kuchyně mu

zakázala trhat mrkev ze záhonu pro jeho milovanou Katku, tak si chtěl udělat záhonek mrkve u bílé růže, ale maminka jej poslala za Rodinem, aby se s ním poradil.

„Já jsem Rodine dnes donesl Katce půlku svého řízku, a víš, že jí nechutnal? Tak co mám dělat?“ Dětské oči se s důvěrou zahleděly na Rodina.

„Borku, teď tady mám hosta, ale hned jak budu volný, vyhledám tě a půjdeme spolu najít místo, kde si budeš moci tu svou mrkvičku zasadit, „ano?“ usměje se.

„Budeš mít Katčin záhonek!“

Klučina radostně přikývne a už peláší pryč.

„Bude ho zalévat třikrát denně, aby mu mrkev rychle vyrostla,“ obrátil se Rodin se smíchem na reportéra.

Heran neslyší. Rodin se na něj pozorně zadívá a pak sleduje jeho pohled.

V tom se Heran otočí a setká se s jeho očima. Rodin jen mlčky zavrtí hlavou – není třeba slov.

Heran se napřímí, vědom si toho, že je fešák a v očích mu bleskne hněv.

„Je to snad vaše žena?“

„Ne, ale je to maminka Borka,“ zazní klidná odpověď.

Teď se přiblížil tmavovlasý muž, kudrna mu lehce spadla do čela – usmívá se a přináší malou mističku s ovocem – podává ji ženě – dívá se na ni... A Heran si náhle uvědomí, ŽE ON UŽ SE TAKOVÝM POHLEDEM NA ŽENU DÍVAT NEDOVEDE... V tom pohledu je úcta.

Doma tě čekají přece žůžo kočky, chechtá se v něm druhý hlas a to si piš, že se k tobě budou mít, aby z tebe vymámily ty trepy a přívěsek! Reportér bezděky přitiskne medailónek, ne ten nedá nikomu. Vzdát se... Bezděky sevře pěsti.

„Mohu s ní mluvit?“ otočil se na Rodina. Ten pokrčil rameny.

„Pravděpodobně odejde.“

Heran vyběhl ven a přistupuje ke skupině.

„Dovolte, abych se představil – Heran – řídím zde dnešní přímý přenos pro televizi,“ a nasadí svůj sebevědomý výraz.

„Myslím, že jej řídí Rodin, vy to jen komentujete,“ usadí jej klidně žena.

„Ano, ovšem,“ zrudne reportér. Jak má ve zvyku, přeje se bezostyšným pohledem ženu od hlavy k patě. Pomalu přivřela oči a zachvěla se nevolí.

„Promiňte, ale musíme jít za naším malým,“ zavěsí se do muže a rychle odcházejí. Podobá se to útěku.

Heran stojí, kouše se do rtů a hledí za nimi dokud nezašli. Tmavovláška se mezitím posadila na blízkou lavičku.

„Ta není pro vás, pane reportére. Zde není žádná pro vás,“ zdůrazní.

Heran na ni vztekle pohlédne. Setká se s přímým pohledem zářivých očí a skloní hlavu. Proč se vztekáš, tady není žádná pro tebe. Říká ti jen pravdu!

Zvedne násilně hlavu a vrací se k Rodinovi.

Ten na něj mlčky pohlédne a klidně, ohleduplně jej vyzve.

„Vraťme se k vašemu úkolu, pane reportére.“

Heranovy kočky se dívají na přímý přenos společně. Dina šťouchla do Viky.

„Koukej, on se nám tam zabouch. Viděla jsi to, jak se na tu ženskou díval?“

Druhá jen přikývne.

„Neboj se on se z toho vzpamatuje než dorazí zpátky, známe ho, ne?“

„Je už moc dlouho svobodnej, a teď by chtěl konečně tu pravou.“

„A má zatím samý levý, co?“ obě se rozchechtají.

„Vraťme se k tomu našemu žebříčku lidských hodnot. Na rozdíl od vás, ti lidé zde nepřeceňují sílu peněz – proti tomu jsou imunní. Jinak by tu nebyli.“

„Máte zde také tanečnice, tedy myslím se skutečným, výrazným nadáním?“

„Ovšem, máme jednu.“

„A myslíte, kdybych jí nabídl výhodné angažmá, že by odmítla?“

„Pane reportére! Nikde na světě nebude mít publikum, které lépe ocení krásu pohybu a přitom není třeba, aby byla polonahá.“ Rodin povzdychne.

„To, co se teď někdy objevuje na vašich scénách, mnohdy otřesně neestetické pohyby... To snad je dobré, když někoho rozbolí břicho,“ říká Rodin upřímně, „nebo snad tak nutně potřebujete vzbuzovat ty vaše erotické choutky? Myslíte, že čím častěji muž zatouží po ženě, tím lépe? Anebo právě naopak to vede k zevšednění a přestává to být silným, vzácným zážitkem? Nu, já vám teď tu naši tanečnici zavolám!“

„Diváci to jistě přivítají!“

Rodin zvedne malý oválek s tykadlem, ležící blízko dveří na poličce a stiskne jedno z tlačítek. „Zorko, prosím tě, jestli se ti tam kolem kuchyně někdo ochomýtá, ať sežene Blanku, ať přijde do Hostového.“

„Minivysílačka a jak vkusná – kryt ze světlezeleného Rodikonu, ne, tady nenajdete nic černého – barvu, která těmto lidem nedělá dobře,“ říká mezitím do kamery Heran.

Za chvíli se ozve tiché zaklepání, dveře se pootevrou a nahlédne drobný obličejík.

„Rodine?“

„Blanko, zatančíš nám motýlka? – převlékni se na to, dej si záležet, dostaneš třeba angažmá,“ dodá s úsměvem.

Před obrazovkou se vzrušeně nadechli někteří pracovníci agentur – to by byl trhák, to by byly prachy – tanečnice z Rodinova údolí!!!

Asi po deseti minutách Blanka tiše vstoupila, podala Rodinovi kazetu a čeká, až se hudba rozezní.

„Maláskův klavír,“ tiše se naklonil k Heranovi Rodin – „náš nejoblíbenější – každá nota, jako by se dotýkala srdce.“

Ona je opravdu jako něžný motýlek, dívá se na ni reportér, drobná, křehká. Místnost je dosti veliká a prostorná a Blanka má možnost se v krásném půloblouku rozeběhnout – a už se také drobnými krůčky rozbíhá, spíše přeletí. Veliká průsvitná křídélka

napnuta na celé délce paží zamávala, a už víří až oči přecházejí, usedá na květ a přeletí na další a další a pak se ještě rozjásané zvedá, aby vzdala hold slunci a letí, tiše letí, až k večeru se tichounce sklání ke svému motýlímu spánku. Dozněly poslední tóny a Heran upřímně tleská.

„Rodin mi tvrdí, že byste nepřijala angažmá – tak jak to je?“

„Má pravdu,“ usmívá se drobná bytůstka, „já bych nemohla tančit vše – já tančím jen to, co mi pošeptá motýl, nebo včelka, nebo třeba květina.“

„Milí diváci, jak vidíte, neuspěl jsem. Tady se na tanec dívají trochu jinak než u nás.“

„Škoda, vydechnou mnozí před obrazovkou. Bylo to krásné!“

„Blanka ztvárňuje myšlenku pohybem, jinak toho moc nenamluví, patří k samotářům. Pomáhá nám při lehčí práci a pak si jde povídat s motýly. Je tu šťastná.“

Blanka tiše stojí, zářivé oči upřené na Rodina. Mlčky přikývne a pak plaše odběhne.

„Víte, zachytil jsem na jednom ze svých citlivých přístrojů zvláštní vyzařování u některých těch lidí, co zde žijí. Ona a Jerry, to je ten mladý, krásný člověk, ke kterému se slétají ptáci a motýli, patří k těm vyvoleným. Řekl mi, že si je toho vědom, ale nijak to sám nevyvolává, ani to nedovede vysvětlit. Prostě je to v něm a má prý hluboký pocit radosti, když cítí doteky motýlů, nebo když se ta ptačí drobotina dotýká svými zobáčky jeho tváře – jako by ho přijali do toho svého létavého světa. Blanka, ta bývá včelkami přímo obležena a žádná jí neublíží.“

Na celém světě vlála z obrazovek Blančina křidélka, na celém světě slyší lidé Rodinova slova...

A staří vzpomínají.

„Pamatuješ na starého Skálu? Ten si s ptáky povídal a ke včelám chodil, ani nemusel mít na sobě kuklu. Sedaly na něj, kde si namanuly a nedostal jediné žihadlo!“

„Bože, a to děvčátko tam – byla jako opravdový motýlek, jako by ani neměla kostičky v těle,“ žasne obdivně tetka Chomáčková.

„K té stupnici lidských hodnot, vrací se Rodin k Heranově dotazu, si nejvíce ceníme dobrého člověka, který nedokáže ublížit, snaží se pomoci, kde je potřeba a nečeká odměnu. U vás je na vrcholu obdivu člověk úspěšný,“ trpce se usměje Rodin. „Mě pro můj úspěch v chemickém výzkumu velkoryse promíjeli jaký jsem – bylo to pro ně neškodné podivínství. Ve vašem světě jste došli tak daleko, ŽE SE DOBRÝ ČLOVĚK STYDÍ ZA TO ŽE JE DOBRÝ!!! Rodinův hlas je teď rozechvělý, kamera zabírá naplno jeho tvář, oči.

„Ztrácíte víru v cenu vlastního názoru, bojíte se samostatně myslet, uvolněte se už z toho vodítka různých hesel a frází, přestaňte předstírat něco, co vůbec necítíte, vždyť je to hrůza, že se to pro mnohé stalo životní módou!!!

Lidé na celém světě visí na Rodinově tváři, jeho hlas bije na poplach a oči, ty hluboce pravdivé oči...

STÁT SE LEPŠÍM!!!

Heran stojí vedle něj, chladný, světem tvrdě uhnětený a myslí si.

„Být to jen natočeno! Kdyby to jen nebyl přímý přenos... Tak bych to vystříhl. Jenže by tu nesmělo být to údolí... Lidé to všechno viděli.

VIDĚLI USKUTEČNĚNÁ SLOVA.

V sále hotelu Květ se do souhlasného hukotu hlasů ozval svým basem profesor Zicha.

„Ten dovede vyhmátnout bolavá místa, ten Rodin.“

Dvě staré dámy bezděky sepnuly ruce:

„Svatou pravdu mluví, svatou pravdu!“

... a dál zní naléhavý Rodinův hlas...

„Tito lidé zde trpěli falší doby, trpěli tím, že začal vývoj lidského citu zaostávat a nastal jednostranný vývoj rozumu. Začala jim být v tom vašem světě zima, propadali zoufalství! Nu, a pak jak už

jsem se zmínil, nastoupili psychiatři se svými úředně povolenými drogami, které srážejí tu výšku citu těchto lidí, likvidují tím fantazii, tvůrčí schopnosti až zbudou jen dostatečně otupělí roboti, kteří už netrpí tím, že jsou osm hodin denně skloněni nad jednou páčkou. Už se nebouří. Za peníze, které obdrží, honem běží koupit věci a zase věci, které jsou jim vnucovány a o kterých jsou ustavičně přesvědčováni, že moderní člověk je musí mít. Věci, která ani opravdu nepotřebují, ale – přestali věřit vlastnímu úsudku, vlastnímu zdravému rozumu!!!“

Heran stojí vedle Rodina jak na trní – tohle mu jeho mecenáš neodpustí – ale přece ho nemohu zarazit – no, on by se asi sotva nechal.

„Trestat by se mělo takové navozování myšlení u lidí,“ zvýší naléhavě hlas Rodin. „Zdravý lidský instinkt jste tak zvaným civilizačním děním téměř zničili.“

A PŘECE JE JEDINÝM SPRÁVNÝM UKAZATELEM.

„Co udělala civilizace s řekami na velké části naší planety?“

PRŮZRAČNÉ VODY PLNÉ RYB SE ZMĚNILY VE STOKY!!!

...A TO JE ZLOČIN!!!

„No, a jak vy jste tady vyřešily například kanalizaci?“ podrážděně vyjede Heran.

„Čekal jsem, kdy se zeptáte, co jsou ty malé, světle hnědé budky z Rodikonu,“ obrátí se k němu Rodin. „Máme zde septiky na kolečkách, tam i v domech dole. Odměrky vápna a řezanky slámy se dle potřeby otevrou k zasypání. V zakryté šachtě na druhé straně skal se všechn odpad kompostuje. Podle potřeby jej tam později večer muži odváží, zde se nikdo užitečné práce neštítí – a všude jsou pochopitelně hadice, kterými se udržuje naprostá čistota. Později na druhé straně skal bude možno vysázet stromy. A jednou,“ dodá Rodin tiše a s podivným smutkem, „jednou

tam bude krásný les, ale to už tu já nebudu – ten už nevidím.“
V očích se zalesknou zadržované slzy. Ale v zápětí je vystřídá krásný úsměv, „ale uvidí jej Rodinovci!“

„No jo,“ obrátí se na Rodina Heran, „ale to všechno se dá dělat, kde je jen stovka lidí a v takovém prostoru!“

Rodin se k němu prudce obrátí.

„A našel byste člověka, který by nechtěl raději žít v takovém stočlenném společenství, v zeleni, v klidu, než v přelidněném městě, kde už pomalu lapáte po vzduchu? Na naší planetě je přece tolik míst, která lze přizpůsobit k pobytu člověka.“

„Dát si práci a vyhledat skutečného, šetrného hospodáře, který si váží bohatství země a neplýtvá jím na zbytečnosti jen pro chtivost zisku!“ mluví dál Rodin, obrácen tváří k reportérovi.

„To by byl ale konec pokroku!“ vyjede Heran.

„Ne, pane reportére, jen konec výroby zbytečností, konec neúměrných zisků jak jedinců, tak státu – NÁVRAT KE SKROMNOSTI!!!“

„V našem údolí najdete všechny zdravé formy pokroku – od důmyslného polního stroje, až po přístrojové vybavení našeho údolí – vybavení, o kterém jste ve vašem světě ještě ani neslyšeli!“

„U nás se na přání každého jednotlivce zeptáme na jaře a na podzim. Skoro vše si dokážeme vyrobit sami. U nás, jak jste si všiml, nejsou lidé otroky módy, módy čehokoliv! Mají co potřebují a co je těší, co jim opravdu působí radost!“

Heran si znovu ostře uvědomí ten úžasný soulad těchto lidí s přírodou – jejich hebké, lehounké oděvy světlých barev, neuvěřitelně jemných odstínů, které neruší pestrost přírodních krás! Ta hrůza, kdyby se zde procházeli v křiklavých šatech! Snad by i ti ptáci přestali zpívat, napadne jej.

Pomaloučku pokračují v cestě, zastaví se u jedné z laviček a Heran zase nahlédne do bloku.

„Co soudíte o umění?“

Na Rodinovu tvář se položí stín.

„Umění... Dělí se na umění krásy a ošklivosti.“

„Umění snad je jen jedno, ne?“ podiví se Heran.
Rodin povzddechl.

„V tom vašem světě jako by jste zapomněli, že umění má přinášet radost, rozeznít srdce, zvednout duši výš. Některé to vaše umění až děsí. Ano, je to také umění, skutečný umělec tvoří srdcem, ale jaké to jeho srdce je? Přešlo, jako všem lidem, válkami, které je ve většině případech strašlivě poničily– a i k takovému srdci se pojí tvůrčí schopnost.“

Heran zaraženě mlčí.

„Ach, ten váš svět... TEN VÁŠ SVĚT.“

„Řeknu vám, jak ho vidím.“

„Řítíte se s výrobou mnohých zbytečností šíleným tempem po slepé koleji“ – K PŘESYCENÍ TRHU – AŽ NASTANE ZLOM...

„Jednoho dne vám lidé, zavaleni věcmi řeknou.“
NECHTE SI VAŠE VĚCI!!!

NECHTE SI TY VAŠE VĚCI!!!

... my chceme vlídné slovo

... my chceme podanou ruku

... my chceme slyšet skřivánka

... my chceme čisté řeky

... my chceme čisté nebe nad hlavou

... my chceme stromy a hodně kvítí

... my chceme vůni trávy a mateřídoušky...

„Napřed to budou říkat potichu a bude jich jen málo. Pak jich bude přibývat a budou to říkat hlasitěji.“

A PAK JICH BUDE VĚTŠINA, A BUDOU KŘÍČET!!!

„A mlčet bude jen ta část lidí, kterým srdce tluče už jen zároveň s motory a počítači...“

JEN TI VÁM ZBYDOU VE VAŠEM STUDENÉM SVĚTĚ!!!

„Jen ti, kterým srdce vyhořela...“

„U nás není nezaměstnanost, pane reportére...“
NEZAMĚSTNANOST, KTERÁ TVOŘÍ VŠECKO ZLO!!!

„Pocit, že člověka nikdo nepotřebuje je strašný...“
TU PRAZDNOTU ŽÁDNÁ PODPORA NEVYPLNÍ!!!

„Před obrazovkami sedí lidé z celého světa a smutné, unavené
oči se jim jasní...“
TEN ČLOVĚK OPRAVDU NA NĚ MYSLÍ!!!

Kdy naposled a zda vůbec někdy slyšeli taková slova?
„Ve vašem světě, jako byste šli na všechno dění od konce!“
pokračuje Rodin, „stavíte víc a víc nemocnic, víc a víc psychi-
atrických ústavů, roste otřesným způsobem počet zmrzačených a
sebevražd.“

A VÁS TO NEZASTAVÍ!!!

„Ale přestaňte být otroky!!! Otroky touhy po věcech majetku
a penězích!!!“

„Rodine! Rodine!“ Je slyšet volání a přibíhá asi osmnáctiletý
chlapec, je bledý jako křída. „Není nemocen?“ pohlédne na něj
Heran.

„Ne, je to jen velmi citlivý chlapec a to zblednutí je u něj
projevem silného dojetí!“

„Co je Steve,“ bere Rodin do dlaní jemně jeho tvář.

„Rodine! Běžím z velkého Přijímače.“

UŽ NENÍ STÁTU, KTERÝ BY NÁM NENABÍDL
KOUSEK SVÉHO ÚZEMÍ K VYBUDOVÁNÍ DALŠÍHO
RODINOVA ÚDOLÍ.

„Téměř už všichni, všichni na celém světě to žádají, prosí...“
„Rodine,“ chlapec má slzy v očích, „čeká nás ta nejradostnější
práce, jakou si dovedu představit.“

BUDEME POMÁHAT BUDOVAŤ DALŠÍ TVÁ ÚDOLÍ!!!
BUDE PŘIBÝVAT RODINOVČŮ!!!

A NEBUDOU JIŽ NIKDY VÁLKY!!!

„A nebudou již nikdy války,“ zabručí do radostného halasu kolem profesor Grygar. Opřel se pohodlněji ve svém křesílku v hale hotelu Květ a rychle zamrkal, aby si nikdo nevšiml, že se mu zamžily oči. Rodina zná od jeho začátků, pomáhal mu s celou skupinou příznivců, kteří v něj, jako on věřili – jak by ho netěšil úspěch Rodina! Vždyť na dnešek rozčilením ani nespál.

Rita vyskočila ze svého křesílka před obrazovkou a objala televizi – alespoň televizi – roztančila se po pokoji.

„Další a další údolí budeme mít, a já tam budu a já tam budu také žít,“ zpívá si.

Dvě staré dámy v hotelu Květ se instinktivně objaly.

„Škoda, má drahá, že to vše se neodehrálo dřív!“

Jedna ztratila ve válce oba syny, druhá vnuka. Už nikdy války... Obě mají slzy v očích, teď kdyby tak mohli zde sedět s nimi, žít! Všichni tři žijí...

Ve vládním salonku SONDYE se ministři nahrnuli kolem svého státníka, aby mu poblahopřáli – dokonce se ozve hlas.

„Nepřidělíme jim další část naší země?“

Státník se podívá po hlase a ústa mu rozechvěje potlačovaný úsměv. Návrh vyslovil největší odpůrce tehdejšího návrhu na přidělení části země Rodinovi. Ministr trochu zrudne.

„Neměl jsem ani tušení, co je to za člověka.“

„Ano,“ přikývne státník, „byla tehdy nastolena otázka věřit mu, nebo nevěřit. Já jsem mu uvěřil a jsem moc rád.“

Jeho žena mu stiskne prudce ruku.

„Já jsem tak ráda, že jsi se v něm nemýlil!“

Státník se na ni zahledí a zamyšleně říká:

„Viš, bytostně pravdiví lidé mají své stigma – a Rodin jej má.“
Žena se na něj ohromeně zahledí.

„K porovnáním s vaším světem,“ obrátil se Rodin opět na reportéra, „bych řekl:

„Za těch dvanáct let života, zde mělo několik lidí rýmu a dvakrát se tu někdo odřel, vlastní nešikovností – ta stovka lidí za dvanáct let,“ zdůrazní Rodin.

„Po našich cestičkách jezdí tiché šlapací tříkolky, vzadu s malým prostorem pro náklad. Každý si dopraví sám, co pro svou práci potřebuje až na místo a ještě má zdravý pohyb.“

Usměje se. „A jediný rámus zde dělá ta ptačí drobotina.“

Heran se dívá na tu kvetoucí nádheru, ale snad ji ani nevnímá – ONA? ONA sem už jistě nepřijde... Heran to ví... V co to vlastně doufá? Vždyť zde není jediná žena, která by se dala zlákat postavením nebo bohatstvím. Vždyť právě z takového prostředí utekli. Tyto lidi si nikdo nekoupí.

TYTO LIDI SI NIKDO NEKOUPÍ.

... rydlo myšlenky pracuje v jeho hlavě nemilosrdně...

Základna, na které vybuodoval svých čtyřicet let, dostala náhle trhlinu...

Až se vrátí, bude to jiný Heran. Před očima s obrázkem ženy, na kterou je nutno hledět s úctou.

Teď u nich zastavil Sivka na jednom z plavých koníků a Heran se užasle otočí k Rodinovi. „Žádné sedlo? Žádná uzda?“

„Víte, my zde máme řadu rčení a to jedno zní.

„Představ si, jak by v tom bylo tobě!“

„Je to přece zvíře!“

„Nebo také,“ pokračuje Rodin, „co nechceš, aby ti jiní činili, nečiň ty jim... I když je to zvíře,“ dodá.

Sivka seskočil a Heran užasle zírá na jeho baňaté kalhoty, sepnuty pod kolena. V celém sedu a podél vnitřní strany stehů zřejmě prošitá tlustá pěnovka. Široký pas i šle zdobí pěkná výšivka.

Páni, myslí si Heran – on si sedí jako na polštáři a koně také nic netlačí. Tedy, to jsou koumáci, to je marné. Pohlíží na silné držadlo, důmyslně zachycené na krku koně pevnými elastickými pruhy, které zkříženě obepínají obě přední nohy v jejich horní části širokými manžetami. No, závodit by v tom asi nemohli. Ale tady také nikdo nezavodí.

Kamera sleduje každé místo kam reportérovo oko pohlédne.

Sivka láskyplně poplácal koníka.

„Iku, běž ROVNĚ,“ a koník jde rovně po cestičce, až k rozcestí. Zastavil se a čeká.

„Iku, běž DOPRAVA,“ zřetelně mu nařizuje Sivka a koník skutečně odbočí doprava.

„Iku, pojď ke mně,“ volá Sivka a koník se k němu okamžitě rozběhl a celý šťastný mu přejede zlehka tlamou po tváři.

„Žádný čehý, žádné hot,“ vysvětluje Rodin. „Tady ke koním mluvíme docela normálně, jako mezi sebou. Je to tak Iku?“

A koník kývne.

„Koně rychle chápou, co se po nich žádá a velmi mnohému rozumí beze slov,“ podá koníkovi kostku cukru. Ten chvíli vedle něj stojí, ale pak do Sivky začne jemně strkat hlavou.

„Nebaví tě to tady stát, vid’?“ obrátí se s úsměvem na koníka a ten kývne.

Kamera zabírá koníkovi krásné oči. Zablesklo se v nich šibalství?

„Nepotřebuješ už nic, Rodine?“ a Sivka se pevně zachytil držadla a vyhoupl se na koníka.

„Mrkni se Sivko, kde by se dal udělat ještě jeden záhonek mrkve a přijď mi říct!“

„Pro Katku, že?“ a Sivka má pusou od ucha k uchu. „Podívám se. Jedem Iku!“

Klapot kopýtek dozněl a Heran za nimi ještě stále hledí. Na co ti lidé neprijdou...

Také kamera doprovázela Sivku na koníku až jim zmizel. Poté se sklonila znovu k té žíhané cestičce a přejela po keřích kolem. Reportér náhle natáhne ruku směrem k ptáčkovi. Ten se na něj

dívá z větvičky, zakroutil hlavičkou a odletěl. Heran stáhne ruku se stínem lítosti i jako by se styděl.

Teď jsou opět slyšet drobná kopýtka a Rodin se usměje. To si Borek hrdě vede svoji Katku a nad čelo jí upevnil velkou kopretinu.

Pohlédl vážně na Rodina.

„Sivka říkal, že všechno, na co se podívá tohle okénko,“ ukáže na kameru, „vidí a slyší moc lidí a dětiček na celém světě. Je to pravda?“ nakloní trochu nedůvěřivě hlavičku.

„Je to tak Borku.“

„Katko, tak se tam podívej a pěkně všecky pozdrav!“ nařídí hříběti.

Hříbě zvedlo trochu hlavu, slabě zařehalo a třikrát kývlo hlavou, nádherné oči upřené do kamery.

„Teď bys měl Borku slyšet a vidět všecky ty děti před obrazovkami.“

„Ještě jim něco pověz a zamávej na ně!“ pomalu a zřetelně vyslovuje Borek.

Katka znova zvedne hlavu a ještě třikrát jemně zařehotá – pak se podívá na Borka.

„No, ještě jim pěkně zamávej!“

A Katka zvedne nejdřív pravou a pak levou nožku a několikrát s ní mávne před kamerou. Pak, jako by sama měla radost, že se jí to povedlo, zvedne ještě hlavu a dlouze zařehotá. A Borek se usměje do kamery a zamává, zamává všem dětem na celém světě. Pak Katku pohladí a hledá po kapsičce cukr, jenže cukr už došel.

„Už nemám, Katko,“ zavrtí smutně hlavou a podívá se na ni.

Hříbátko sledovalo pozorně každý jeho pohyb a teď – zavrtělo hlavou také – ne, cukr není, konstatuje s ním...

Děti před obrazovkami nejsou k udržení...

Malý Jardík se rozběhl do předsíně, chvíli tam štrachá a vrací se do pokoje se svým malým batůžkem.

„Kam se chystáš?“ vytáhne obočí jeho táta.

„Já tam pojedu, tam k té Katce a Borkovi,“ oznámí docela vážně a shání do papírku kostky cukru a čokoládu pro Borka.

„Pojď sem!“ táta ho k sobě přivine.

„Musíme počkat, až nám napiší, víš? A musíš být moc a moc hodný – a pak se tam jednou vypravíme. Ty a já... Když maminka o nás nestojí...“

Zatím Katka popadla Borka za halenku a táhne ho pryč.

Heran se směje.

„Jsou stále spolu, rozumí si dokonale,“ podotkne Rodin, „to už není jen zájem, to je vztah mezi nimi.“

„Je v tom takový rozdíl?“ podiví se reportér.

„Víte, u vás ty vaše mnohé zájmy a životní cíle – to je záležitost čistě rozumu – vztah, to je citové pouto.“

„Projdeme se ještě údolím. Za chvíli se začne šřit, kamera už nebude vidět a vy se budete muset vrátit do toho vašeho světa.“

Reportér jde zvolna, vše kolem vnímá mnohem silněji, než když sem před těmi několika hodinami přišel. Trochu se ochladilo a na prsou jej slabě hřeje Rodinův talisman. Kousek citu, vloženého do růže, která ovíví klas.

Dohonila je Hanička. Podává Heranovi krásné pouzdro s jemně vyšitým znakem Rodinova údolí – uvnitř jsou trepky – na památku.

„Budou vás hřát,“ usmívá se na něj.

„Děkuji Haničko.“

„Až se teď vrátíte, už si ve vašich člancích nebudete muset vymýšlet co a jak je v Rodinově údolí.“ Rodin se mu dívá pevně do očí, „lidé potřebují znát pravdu, ať je jakákoliv! Konec výmyslů a začátek pravdy.“

„Na vaše údolí nikdy nezapomenu.“ Heranův hlas je chraptivý.

„Ano, já vím.“ Rodinovi moudré oči se na reportéra zahledí s vlídným pochopením.

Pomalu se vrátili a přiblížili k ploše, kde už čeká vozítko. Heran se ještě otočil, stojí a dlouze přehlíží celé údolí – ptáčci už zmlkli a z laviček je slyšet hovor, smích, zpěv a tichá hudba... Zde

v Rodinově údolí být člověkem už nebolí. Heran zhluboka vzdychne, zahledí se na cestičku a zbledne. Přichází ONA... V rukou tři nádherné bílé růže.

„Přeji vám v tom vašem světě hodně úspěchů.“

A reportér se sklání k rukám, které drží květy a horce je políbí. Pak se rychle otočí a nasedá k Rodinovi.

Pomalu stoupají serpentinou a Heran visí pohledem na tom kousku šťastného světa.

Balon už čeká. Reportér nastoupí a kamera ještě v odlesku zapadajícího slunce zabírá jeho tvář – stojí s pohledem upřeným dolů na nádhernou ženu se zářícíma očima – vzdaluje se. Ještě poslední pohled na Rodina, kterému zapadající slunce vytvořilo kolem hlavy aureolu.

„LIDÉ, KTERÉ POLÍBILO SLUNCE,“ šeptá si reportér.

Zářivě oranžový balon se tiše vzdaluje, ale stále je na něm rozeznat stříbřitě se lesknoucí růži s ovitým klasem...

A lidé sedí před obrazovkami do poslední chvíle. Až balon zmizí...

„Milí diváci, skončil přímý přenos z Rodinova údolí.“

Ve vládním salonku SONDYE zůstali všichni i po skončení přenosu mlčky sedět.

„Rodin, ozářený sluncem. Je to symbolické,“ zašeptal státník. Zvedl se a pohlédl na své ministry.

„Stojíme dnes na prahu nové epochy. Takoví lidé jako jsou RODIN a TOMÁŠ ji pomáhají tvořit. Je jich víc – jen je musíme pozorně hledat.“

„Takoví lidé,“ zamlčí se a pak se mu hlas zachvěje hlubokým pohnutím.

„Takoví lidé znamenají znovuvzkříšení lidského citu!“

Zůstává stát se skloněnou hlavou a pomyslí si s velkou úzkostí – dokážeme my, starší a stará generace, s mozky, kde nám myšlenky jedou lety trvale vyježděnými kolejeji – ještě přehodit výhybky, jsme toho ještě schopni, provést ten hluboký zásah do

veškerého zaběhnutého lidského dění i když je to k záchraně života na této planetě? Dokážeme to?

Jsme samá státnická setkání, samá smlouva a k ničemu to nevede a nepovede, nedokážeme-li přehodit myšlenky na novou, úplně odlišnou kolej.

„Všemi silami rozhodně budeme podporovat Rodinovce,“ rozhodne a rozhlédne se – vidí v očích souhlas a slyší i povzdech, „nebude to lehké.“

Ne, lehké to nebude – změna myšlení je silně bolestivá.

EPILOG

Už dávno zhasly obrazovky před očima lidí na celém světě. Vypnuli ji, jakmile začal všední program. Vypnuli ji a ještě tiše sedí a cítí, že se v nich něco změnilo. A protože je to krásný pocit, sedí bez hnutí, aby jej prodloužili.

Některá ruka se vznesla k nezvyklému pohlazení, našlo se náhle vlídné slovo, na které se v tom uspěchaném světě už skoro zapomnělo.

Jinýma očima se podíval muž na ženu, matka na dítě.

„Maminko,“ přitulila se Martička k matce.

„Já bych si tak přála nosit na krku tu krásnou růžičku s klasem. Vid', že kdo by ji měl, jako by měl znamení dobrého člověka. Napíšeme tam? Určitě ji bude chtít taky Miluška a Pavlík a ...“

„Napíšeme tam, aby věděli, že i když jsme daleko, tak jako bychom byli s nimi – v té růžičce a klasu.“

Do růžičky a klasu zakletý lidský cit – ukryta láska – a ta...
hřeje... hřeje...

* * *

Slovo nakladatele

Magma, nová edice našeho nakladatelství, je určena autorům, kteří do literatury teprve vstupují, a to bez ohledu na generační příslušnost či literární žánr. Dlouho jsem uvažoval, zda tuto edici nových autorů vůbec vydávat, neboť z hlediska nakladatele je takový počín komerčně dost riskantní. Argumenty mého přítele a vynikajícího redaktora Mgr. Jiřího Poláka mě nakonec přesvědčily, že mou nakladatelskou povinností je toto riziko podstoupit. Vydání renomovaného autora zajisté může nakladateli přinést obchodní úspěch, ale to není jediný ani hlavní aspekt jeho poslání.

V tomto případě je to trochu jiné. Autorka si svoje dílo, které bylo napsáno před deseti lety do šuplíku, vydala vlastním nákladem, což znamená, že tisk této publikace uhradila za příspěvní svého syna sama. Za své přesvědčení, že lidem dávat poznat druhou stranu duševního vlastnictví si jí velmi vážím.

Pro národní sebepoznání, pro poznání a rozvoj národního vědomí, myšlení a osudu je důležité vydávat i autory, kteří své rukopisy mají zatím jen v zásuvkách. Ať už proto, že jejich vydání v minulosti naráželo na bariéry totalitní ideologie, či dnes na bariéry slepého trhu. Bez těchto autorů by však zůstala mapa české literatury neúplná a národní sebereflexe značně ochuzená. A platí to jak pro beletrii, tak pro literaturu faktu nebo literaturu rekreativní, například detektivku.

Už první rukopisy mě příjemně překvapily a přesvědčily, že v žádném případě nepůjde o literaturu druhořadou. Jsem si jist, že k takovému celkovému přesvědčení dospějí i naši čtenáři. K tomu jim přeji mnoho pěkných čtenářských zážitků.

Vilém Šmidt

RODINOVÉ ÚDOLÍ

Emilie Plšková

Na vlastní náklad vydala autorka
Emilie Plšková v Praze roku 2004

Textová úprava a sazba PRESS Teufel
Grafická úprava Mgr. Jana Tulingerová
Obálku navrhl Vilém Šmidt ml.

Tisk PBtisk s.r.o. Příbram

